

March 2025 | PL

This page is also available in:

- ES
- BG
- CS
- DA
- EN
- DE
- ET
- FR
- EL
- GA
- HR
- IT
- LV
- LT
- HU
- MT
- NL
- PT
- FI
- RO
- SK
- SL
- SV

Available Languages:

ARTYKU? WST?PNY

Edytorial

Pokonywanie rozłamów: jak społeczeństwo obywatelskie może zwalczać szkodliwą polaryzację?

Gdy nasze społeczeństwa stoją w obliczu rosnącej polaryzacji, a zaufanie do instytucji demokratycznych maleje, społeczeństwo obywatelskie musi stanąć na wysokości zadania. Polaryzacja nie zawsze jest negatywnym zjawiskiem; demokratyczna debata rozkwita dzięki różnym punktom widzenia. Jednak gdy polaryzacja prowadzi do wrogości, dezinformacji i podziałów, zagraża to fundamentom demokracji.

Podczas tegorocznego Tygodnia Społeczeństwa Obywatelskiego widzieliśmy niezwykłe przykłady inicjatyw, które przeciwdziałają szkodliwej polaryzacji. Nagroda EKES-u dla Społeczeństwa Obywatelskiego została przyznana organizacjom uczącym ludzi umiejętności korzystania z mediów, walczącym z dezinformacją i popularyzującym dialog międzypokoleniowy. Jeśli chcemy budować odporne i spójne społeczeństwa, musimy wspierać takie rodzaje projektów.

W całej Europie pogłębia się rozdrobnienie społeczne. Stoją przed nami liczne wyzwania: nierówności ekonomiczne, wykluczenie społeczne, wprowadzanie w błąd w internecie oraz ekstremizm polityczny. Niedawne nasilenie się ruchów populistycznych w całej Europie, malejący pluralizm mediów i spadek zaufania do instytucji pokazują, w jaki sposób polaryzacja podsyca niezadowolenie. Tendencje te osłabiają struktury demokratyczne i zmniejszają spójność społeczną. W takich czasach społeczeństwo obywatelskie jest nie tylko uczestnikiem procesu demokratycznego, lecz strażnikiem jego odporności.

Organizacje społeczeństwa obywatelskiego stoją od dawna na czele obrony wartości demokratycznych. Działają jako mediatorzy, przedstawiając różne stanowiska, przeciwdziałając dezinformacji oraz wspierając świadome debaty publiczne. Są forum dla tych, którzy czują się niesłyszani. Wyrażają poparcie dla inkluzywnej polityki, która eliminuje podziały, a nie je pogłębia. Poprzez zaangażowanie obywatelskie, dyskusje oparte na faktach i inicjatywy szerzące tolerancję społeczeństwo obywatelskie aktywnie zwalcza siły powodujące rozłam.

EKES jest głęboko przekonany, że rozwijanie uczestnictwa i dialogu jest jedyną drogą naprzód. Widać to w naszej codziennej pracy – nasi członkowie, reprezentujący pracodawców, związki zawodowe i organizacje pozarządowe, angażują się w ożywione debaty, zawsze w celu znalezienia płaszczyzny porozumienia. Nasza siła leży w konsensusie i jest to model, który musi zostać

rozpowszechniony w całej Europie.

Społeczeństwo obywatelskie musi mieć możliwość pełnego włączenia się w zwalczanie polaryzacji. Wymaga to zapewnienia mu dostępu do finansowania, umożliwienia mu swobodnej działalności oraz tworzenia warunków, w których jego wkład w życie demokratyczne będzie uznawany i ceniony. Konieczne jest wzmocnienie mechanizmów uczestnictwa: poprzez konsultacje z obywatelami, inicjatywy oddolne lub narzędzia demokracji deliberatywnej, by obywatele mogli włączyć się w proces decyzyjny.

Przyszłość Europy zależy od tego, czy obywatele będą czuli się reprezentowani, angażowani i wysłuchiwani. Społeczeństwo obywatelskie nie jest dodatkiem do demokracji, lecz jej podstawą. Gdy staramy się odnaleźć w erze podziałów, musimy zapewnić mu narzędzia, uznanie i przestrzeń potrzebne do tego, by mogło nadal chronić nasze wartości demokratyczne. Poprzez krzewienie dialogu i włączenia społecznego, a także przeciwdziałanie ekstremizmowi może być ono siłą, która przekształci polaryzację ze źródła konfliktu w motor konstruktywnej debaty i postępu społecznego.

Musimy wspólnie dążyć do tego, aby podziały nie decydowały o naszej przyszłości. Zamiast tego budujmy Europę, w której różnorodność opinii wzmacnia jedność, zaangażowanie przywraca zaufanie, a społeczeństwo obywatelskie przewodzi w wysiłkach na rzecz pokonania rozłamów.

Oliver Röpke

Przewodniczący EKES-u

DO ODNOTOWANIA

3 kwietnia 2025 r.

Dialog społeczny na rzecz poprawy jakości życia i pracy w regionie Bałkanów Zachodnich, **Tirana (Albania)**

10 kwietnia 2025 r.

„W kierunku planu działania UE w sprawie chorób rzadkich”, **Warszawa (Polska)**

29–30 kwietnia 2025 r.

Sesja plenarna EKES-u

NIESPODZIEWANY GO??

Naszym niespodziewanym gościem jest Nicolas Gros-Verheyde, francuski dziennikarz, pisarz i ekspert w dziedzinie obronności i polityki zagranicznej. Omawia on pięć propozycji planu ReArm Europe, przedstawionego niedawno przez Komisję Europejską i mającego na celu wzmocnienie europejskiej obrony w obliczu rosnących obaw o zaangażowanie USA w bezpieczeństwo Europy.

Nicolas Gros-Verheyde *jest dziennikarzem od 1989 r. Pracował dla Ouest France, ARTE, LCI i France Culture jako korespondent przy UE i NATO. Jest znany i szanowany w kręgach europejskich za swoją rozległą wiedzę na temat spraw europejskich oraz polityki zagranicznej i obronnej. Jest dyrektorem wydawniczym B2, założonej w 2008 r. publikacji będącej wiodącym i najbardziej wszechstronnym środkiem przekazu wyspecjalizowanym w europejskiej obronności i dyplomacji. B2 zarządza stowarzyszenie non-profit w formie spółdzielni dziennikarzy, a finansowana jest z subskrypcji. https://club.bruxelles2.eu/*

Nicolas Gros-Verheyde jest autorem książek „Défense européenne à l'heure de la guerre en Ukraine", „La politique européenne de sécurité et de défense commune. Parce que l'Europe vaut bien une défense" i „Europe de la défense", a także ekspertem ds. wiadomości politycznych w LN24, France-Info i RTBF.

COPYRIGHT: NICOLAS GROS-VERHEYDE

PLAN REARM EUROPE

Nicolas Gros-Verheyde

Przewodnicząca Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen przedstawiła plan REARM Europe, który został zatwierdzony przez 27 państw członkowskich na specjalnym szczycie 6 marca. Zawiera on pięć głównych propozycji, które są z całą pewnością interesujące, lecz wymagają dalszej dyskusji.

Pierwsza propozycja dotyczyła elastyczności paktu stabilności i wzrostu.

Komisja zaproponowała uruchomienie przewidzianej w pakcie stabilności i wzrostu klauzuli wyjścia, co umożliwiłoby państwom członkowskim zwiększenie wydatków na obronę o 1,5% PKB bez narażania się na wszczęcie procedury nadmiernego deficytu. Jakich oszczędności można się spodziewać? Rzędu 650 mld EUR w ciągu czterech lat. Ursula von der Leyen stanęła na stanowisku, że Europa „musi znacznie zwiększyć wydatki obronne".

Druga propozycja dotyczyła nowego instrumentu pożyczek na obronność.

Instrument opiewałby na 150 mld EUR i byłby zasilany z pożyczek z budżetu UE w ramach systemu podobnego do pomocy makrofinansowej. Byłby wykorzystywany w priorytetowych obszarach, w których występują poważne braki: w sektorze obrony powietrznej i przeciwrakietowej (zgodnie z inicjatywą Niemiec „Europejska Tarcza Nieba”), systemów artyleryjskich, pocisków rakietowych i amunicji, bezzałogowych statków powietrznych i systemów ich zwalczania, czynników warunkujących potencjał sił, ochrony infrastruktury krytycznej (również w przestrzeni kosmicznej), mobilności wojskowej, a także systemów cyberobrony, sztucznej inteligencji oraz walki elektronicznej.

Aby przyspieszyć ten proces, Komisja wystąpiła z propozycją powołania się na art. 122 Traktatu. Jest on stosowany w wyjątkowych okolicznościach i wymaga jedynie zgody państw członkowskich w Radzie UE – Parlament Europejski otrzymuje jedynie powiadomienie o tym fakcie. Jest to sposób obejścia procesu demokratycznego, który można zakwestionować. Plan wzmocnienia obronności Europy został zatwierdzony na szczycie w Wersalu w marcu 2022 r., czyli aż trzy lata temu! Wydaje się, że użycie słowa „pilny” jest tu mało trafne.

Trzecia propozycja przewiduje sięgnięcie po fundusze regionalne.

Komisja podkreśliła, że w perspektywie krótkoterminowej Unia Europejska może osiągnąć więcej celów z wykorzystaniem budżetu europejskiego poprzez przesunięcie środków z niektórych działów. Zaproponowała, by umożliwić państwom członkowskim „wykorzystanie programów polityki spójności do zwiększenia wydatków na obronę”, i wyraziła chęć „ułatwienia procesu dobrowolnych przesunięć środków do innych funduszy UE w celach obronnych”.

Wymagałoby to dużych cięć w obecnym wieloletnim planie budżetowym (2021–2027). Nasuwa się pytanie, czy powinniśmy poświęcać spójność społeczną lub regionalną w imię obrony. Można się o to spierać.

Można by jeszcze bardziej zaktywizować Platformę na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP) poprzez rozszerzenie jej zakresu na wszystkie technologie w przemyśle obronnym. Zdaniem Komisji kolejnym wariantem byłoby złagodzenie istniejących ograniczeń, takich jak reguły konkurencji lub zasady dotyczące płatności zaliczkowych i współfinansowania.

Czwarta propozycja to pożyczki Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI).

EBI i jego udziałowcy (państwa członkowskie) wielokrotnie wyrażali sprzeciw wobec dalszych posunięć mających na celu pożyczanie pieniędzy na sektor czysto wojskowy, skłaniając się ku podwójnemu zastosowaniu. Komisja nalega zatem na zmianę polityki EBI.

Piąta propozycja dotyczyła uruchomienia kapitału prywatnego.

Celem byłoby zapewnienie przedsiębiorstwom w sektorze obronnym „jak najlepszego dostępu do kapitału, do finansowania", co jest nagminnym problemem tego przemysłu. Ten pomysł powinien znaleźć odzwierciedlenie w komunikacie w sprawie unii oszczędności i inwestycji.

NA TEMAT

Członek Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego (EKES-u) Marcin Nowacki, sprawozdawca opinii „Finansowanie obronności w UE”, przedstawia zalecenia EKES-u dotyczące wzmocnienia bezpieczeństwa Unii Europejskiej. W obliczu rosnących zagrożeń dla bezpieczeństwa i zmieniających się sojuszy Komitet apeluje o jednolity i solidny mechanizm obronny UE. Europa nie może już w takim stopniu polegać na dostawcach broni spoza UE, jak ma to miejsce obecnie. Nie chodzi jednak tylko o to, by wydawać więcej – rzecz w tym, by wydawać mądrze i efektywnie.

EUROPEJSKA OBRONNO??: ABY WYDATKI BY?Y M?DRE I EFEKTYWNE

Marcin Nowacki

Europa stoi w obliczu szybko zmieniającego się krajobrazu geopolitycznego. Kluczowe pytanie brzmi zatem: w jaki sposób Unia Europejska może zapewnić sobie bezpieczeństwo w coraz bardziej niepewnym świecie? W opinii w sprawie finansowania obronności w UE EKES przedstawia kompleksowy plan działania na rzecz wzmocnienia bezpieczeństwa UE i przygotowania się na obecne i przyszłe wyzwania.

Opinia ta pojawia się w czasie, gdy wzrasta zagrożenie dla bezpieczeństwa. Głównym przesłaniem EKES-u jest apel o jednolity i solidny unijny mechanizm finansowania obronności. Obecne struktury finansowania są nieodpowiednie i wymagają zmiany. Bez bardziej skoordynowanego podejścia do finansowania obronności UE może znaleźć się w sytuacji, w której nie będzie w stanie chronić swoich interesów. Wśród obaw wymienionych w opinii mowa jest o tym, że „78% z 75 miliardów euro wydanych przez kraje UE na zamówienia obronne trafiło do dostawców spoza UE", jak stwierdzono w raporcie Komisji „Przyszłość europejskiej konkurencyjności". Należy mieć na uwadze tę rosnącą zależność od dostawców zewnętrznych.

Nie chodzi jednak tylko o to, by wydawać więcej – trzeba jeszcze wydawać mądrze i efektywnie. EKES zaleca wzmocnienie koordynacji UE-NATO, zwiększenie finansowania inicjatyw takich jak Europejski Fundusz Obronny (EFO) i Europejski Instrument na rzecz Pokoju (EPF) oraz skupienie się na wspólnych zakupach w celu usprawnienia zasobów i obniżenia kosztów. Ponadto EKES opowiada się za tym, by europejscy członkowie NATO przeznaczali co najmniej 2,5% swojego PKB na obronność, co wzmocniłoby reakcję Europy na obecne zagrożenia geopolityczne. Ten wyższy cel wydatków gwarantuje, że europejscy członkowie NATO będą skuteczniej przyczyniać się do zbiorowego bezpieczeństwa, zachowując jednocześnie w pełni suwerenną kontrolę nad swoimi siłami zbrojnymi.

Ponadto inicjatywy takie jak rozporządzenie w sprawie wspierania produkcji amunicji (ASAP) i instrument na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez zamówienia realizowane na zasadzie współpracy (EDIRPA) mają zasadnicze znaczenie dla wzmocnienia zdolności obronnych UE. Wysiłki te

pozwolą Europie skutecznie łączyć zasoby, zapewniając zarówno gotowość wojskową, jak i cywilną.

Postęp technologiczny, w tym sztuczna inteligencja, drony i cyberbezpieczeństwo, stają się coraz ważniejsze dla bezpieczeństwa narodowego. EKES podkreśla znaczenie inwestowania w te obszary, by wyprzedzać pojawiające się zagrożenia. Współpraca sektora publicznego i prywatnego jest kluczem do napędzania innowacji, szczególnie w zakresie sztucznej inteligencji, dronów i systemów cyberbezpieczeństwa.

W opinii wzywamy również do stworzenia odpornego europejskiego ekosystemu obronno-przemysłowego, zachęcając do ściślejszej współpracy między przedsiębiorstwami, MŚP i rządami. Wspieranie innowacji i zapewnienie konkurencyjności Europy zmniejszy zależność od zewnętrznych dostawców i pozwoli zbudować bardziej samowystarczalny przemysł obronny.

Nie powinniśmy też zapominać o inicjatywach regionalnych w ramach UE. Wzmocnienie współpracy regionalnej pomoże dostosować strategie obronne do konkretnych wyzwań związanych z bezpieczeństwem, przed którymi stoją poszczególne państwa członkowskie. Dzięki takiemu podejściu kwestie regionalne będą odpowiednio uwzględniane w szerszych ramach UE.

Wzmocnienie obronności UE to nie tylko kwestia bezpieczeństwa – to kwestia wierności wartościom UE. Uważamy, że postępując zgodnie z planem nakreślonym w naszej opinii, UE może zabezpieczyć swoją przyszłość oraz pokój i interesy gospodarcze.

JEDNO PYTANIE DO...

Zapytaliśmy Javiera Garata Péreza, sprawozdawcę opinii EKES-u w sprawie zaleceń społeczeństwa obywatelskiego dotyczących europejskiego paktu na rzecz oceanów o najważniejsze rekomendacje Komitetu dotyczące inicjatywy Komisji Europejskiej, w której określa się kompleksową wizję wszystkich polityk związanych z oceanami. Jakie konkretne działania należy podjąć, aby chronić oceany przed dewastacją i zanieczyszczeniem oraz zachować ich różnorodność biologiczną? Jakie są największe zagrożenia dla dobrostanu oceanów i jakie rozwiązania proponuje Komitet?

WIZJA EKES-U DOTYCZ?CA EUROPEJSKIEGO PAKTU NA RZECZ OCEANÓW – PLAN DZIA?ANIA NA RZECZ KONKURENCYJNO?CI, ODPORNO?CI I DOBROBYTU

Javier Garat Pérez

W odpowiedzi na inicjatywę przewodniczącej Ursuli von der Leyen dotyczącą europejskiego paktu na rzecz oceanów Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny przedstawił główne zalecenia w sprawie kompleksowego i wyważonego podejścia do zarządzania oceanami. Jego wizja skupia się na zapewnieniu zdrowych i wydajnych oceanów, ożywieniu niebieskiej gospodarki UE, rozwoju badań morskich i innowacji oraz ochronie ekosystemów morskich z myślą o przyszłych pokoleniach.

Uwolnienie potencjału niebieskiej gospodarki

EKES podkreśla wagę rozwoju silnej i konkurencyjnej niebieskiej gospodarki. Wymaga to uproszczenia ram regulacyjnych, zapewnienia autonomii strategicznej, rozpowszechnienia innowacji i dążenia do dekarbonizacji.

Aby zapewnić gospodarce morskiej pomyślną przyszłość, opowiadamy się za pilnymi inwestycjami w e-paliwa, energię z morskich źródeł odnawialnych i nowatorskie technologie morskie. Ponadto utworzenie silnego klastra morskiego, któremu będą przyświecać jasne cele związane ze zrównoważonym rozwojem, pomoże Europie w utrzymaniu wiodącej pozycji w gospodarce morskiej. Dlatego konieczne jest zawiązanie sojuszu przemysłowego na rzecz łańcuchów wartości niebieskiej gospodarki oraz wzmocnienie strategii Unii Europejskiej w zakresie bezpieczeństwa morskiego.

Zalecamy też ocenę istniejących strategii politycznych takich jak wspólna polityka rybołówstwa. Trzeba nieustannie wspierać zrównoważone rybołówstwo oraz zmniejszać zależność od przywozu żywności pochodzenia morskiego. Import powinien podlegać tym samym standardom społecznym i środowiskowym. EKES wzywa również Komisję Europejską do opracowania do 2026 r. planu działania UE na rzecz niebieskiej żywności.

Rozwój wiedzy o morzu, badań naukowych i innowacji

Komitet nalega na większe finansowanie badań morskich i innowacji, zważywszy na potrzebę globalnej pracy zespołowej naukowców oraz zastosowania lepszych technologii w sektorze morskim. Proponujemy, by w tym celu utworzono centra niebieskiej gospodarki i oraz unijne obserwatorium oceanów.

Zwiększenie inwestycji i finansowania na rzecz zrównoważonego rozwoju oceanów

Podkreślamy potrzebę wyasygnowania znacznych środków publicznych i prywatnych na realizację celu zrównoważonego rozwoju nr 14 („Życie pod wodą”). Należy zatem utworzyć specjalne linie budżetowe na projekty związane z oceanami w ramach unijnych programów finansowania takich jak „Horyzont Europa”. Należy również zwiększyć środki Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury (EFMRA) przeznaczone na wsparcie konkurencyjnych i zdekarbonizowanych sektorów.

Sprawiedliwa transformacja sprzyjająca włączeniu społecznemu

Odporna gospodarka morska musi zapewniać sprawiedliwe traktowanie pracowników sektora morskiego. EKES zaleca środki zaradzające niedoborom siły roboczej, zachęcające do wymiany pokoleń i zapewniające możliwości przekwalifikowania zawodowego. Niezbędne są kompleksowe systemy wsparcia społecznego, by ochronić pracowników, zwłaszcza tych, którzy nie mogą podjąć się nowych zadań z powodu zmian technologicznych.

Zapewnienie zdrowych i odpornych oceanów

Oceany znajdują się w obliczu wielu zagrożeń związanych ze zmianą klimatu, zanieczyszczeniem, tworzywami sztucznymi i presją ze strony człowieka. Dlatego też wzywamy do dołożenia starań na rzecz odbudowy i ochrony zasobów morskich oraz zrównoważonej ochrony zgodnej z globalnymi zobowiązaniami na rzecz różnorodności biologicznej. Osiągnięcie dobrego stanu środowiska ma również kolosalne znaczenie dla stabilności gospodarczej i odporności na zmianę klimatu. Ponadto powinniśmy pilnie inwestować w zieloną infrastrukturę, ograniczenie zanieczyszczenia oraz europejski plan w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu. Trzeba wzmacniać przy tym przywództwo UE w globalnym zarządzaniu gospodarką morską.

Zapewnienie kompleksowych ram zarządzania oceanami

Aby zwiększyć dobrobyt gospodarczy z poszanowaniem ograniczeń planety, EKES apeluje o podjęcie współpracy regionalnej ze społecznościami lokalnymi w celu utrzymania spójności polityki. Naciska również na lepsze umowy międzynarodowe, silniejszą dyplomację UE w dziedzinie mórz i oceanów oraz na tworzenie specjalnych grup roboczych zajmujących się kwestiami morskimi w instytucjach UE.

Wreszcie, EKES zaleca również poprawę planowania przestrzennego obszarów morskich, by osiągnąć równowagę między różnymi interesami takimi jak rozwój energii z morskich źródeł odnawialnych, rybołówstwo i akwakultura. Celem jest krzewienie współistnienia i zrównoważonego rozwoju w taki sposób, by zapewnić zarówno zachowanie tradycyjnych społeczności zajmujących się rybołówstwem, jak i ich udział w podejmowaniu decyzji.

WIADOMO?CI EKES-U

Spo?ecze?stwo obywatelskie w ogniu krytyki: dlaczego UE musi bezzw?ocznie przyst?pi? do dzia?ania

W całej Europie i Ameryce organizacje społeczeństwa obywatelskiego są obiektem ataków. UE musi bezzwłocznie przystąpić do działania, aby ich bronić i chronić demokrację. Podczas debaty plenarnej w Światowym Dniu Organizacji Pozarządowych Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) wysłał jasny sygnał: organizacje społeczeństwa obywatelskiego są pierwszymi obrończyniami demokracji. W obliczu cięć finansowych zagrażających ich przetrwaniu UE musi podjąć natychmiastowe działania w celu ich ochrony i wsparcia.

EKES przeprowadził 27 lutego debatę pt. „UE i społeczeństwo obywatelskie: wzmacnianie demokracji i uczestnictwa”. Była to dla przedstawicieli i ekspertów z organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz dla

posłanek i posłów do Parlamentu Europejskiego okazja do przedyskutowania i ocenienia roli organizacji społeczeństwa obywatelskiego w tej ważnej dziedzinie.

Raquel García Hermida-Van Der Walle, europosłanka z Renew Europe, zwróciła uwagę, że te organizacje często przyczyniają się do mechanizmów kontroli i równowagi. Zapewniają również różne metody interakcji społecznych, które mogą zastępować brakujące usługi publiczne. Dlatego też jako pierwsze stają się celem ataków, ponieważ dla niektórych rządów mogą okazać się politycznie niewygodne.

Nicholas Aiossa, dyrektor Transparency International Europe, powiedział, że *w Parlamencie Europejskim toczy się zorganizowana kampania polityczna mająca na celu dyskredytację roli organizacji społeczeństwa obywatelskiego, zakłócenie ich działania, a także odebranie im finansowania*. *Nie znaleziono żadnych dowodów na nieprawidłowości finansowe.*

Centroprawicowa Europejska Partia Ludowa (EPL) w Parlamencie Europejskim oskarżyła w styczniu organizacje pozarządowe zajmujące się ochroną środowiska i klimatu o to, że Komisja Europejska finansuje ich lobbing w Parlamencie, w innych instytucjach UE i wobec posłów do PE. Oskarżenie wzbudziło oburzenie europejskich organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

Krytyka tych organizacji nie jest niczym nowym, lecz fałszywe i wprowadzające w błąd informacje spotęgowały ostatnio ataki. Jak stwierdziła **Brikena Xhomaqi**, współprzewodnicząca Grupy Łącznikowej EKES-u, sytuacja jest sygnałem ostrzegawczym dla wszystkich tego rodzaju organizacji, które powinny się zjednoczyć i dokonać zmiany. *Ludzie powinni mieć świadomość, że większość organizacji społeczeństwa obywatelskiego opiera się na pracy wolontariuszy, a więc nie marnujemy pieniędzy podatników.*

Uczestnicy wezwali również Komisję Europejską do zajęcia bardziej stanowczego stanowiska w tej sprawie i zaproponowali szereg rozwiązań mających wzmocnić rolę tych organizacji.

García Hermida-Van Der Walle stwierdziła że będzie dążyć do większego uznania i podwyższenia rangi tych organizacji w sprawozdaniu na temat praworządności oraz w systemie warunkowości, który jest warunkiem podstawowym.

Michał Wawrykiewicz, eurodeputowany z ramienia EPL, powiedział, że jego zadaniem jest uwrażliwienie jego ugrupowania na te fundamentalne kwestie. Poruszył również kwestię informowania decydentów, że organizacje społeczeństwa obywatelskiego i NGO działają w terenie, świadcząc kluczowe usługi, które mają bezpośredni wpływ na życie ludzi.

Przewodniczący EKES-u **Oliver Röpke** odniósł się z aprobatą do stanowisk przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego i stwierdził: *Musimy przeciwstawić się próbom deprecjonowania tych organizacji lub ograniczenia ich dostępu do zasobów niezbędnych do demokratycznego uczestnictwa. W obliczu ograniczeń finansowych i nasilającej się presji politycznej oczywiste jest, że potrzebują one silniejszego i bardziej przewidywalnego wsparcia, aby kontynuować swoją istotną działalność.* (at)

Wyzwania s? ogromne, ale równie wielka jest si?a spo?ecze?stwa obywatelskiego

Ponad 800 uczestników z organizacji obywatelskich i zainteresowanych stron z całej Europy, w tym organizacji młodzieżowych, pozarządowych i dziennikarzy, wzięło udział w Tygodniu Społeczeństwa Obywatelskiego, zorganizowanym przez Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny w dniach 17–20 marca 2025 r. W sesji inauguracyjnej mówiono o ochronie przestrzeni obywatelskiej poprzez działania prawne i potwierdzono kluczową rolę społeczeństwa obywatelskiego, jaką jest pociąganie władzy do odpowiedzialności, budowanie pomostów, wspieranie odporności społecznej i oddawanie głosu tym, którzy są zbyt często pomijani.

Tematem przewodnim Tygodnia Społeczeństwa Obywatelskiego 2025 było wzmacnianie spójności i uczestnictwa w spolaryzowanych społeczeństwach. Wydarzenie obejmowało trzy główne inicjatywy: panele Grupy Łącznikowej, europejską inicjatywę obywatelską i Nagrodę dla Społeczeństwa Obywatelskiego i miało na celu:

- zaj?? si? rosn?c? polaryzacj?, która w ostatnich latach by?a nap?dzana przez skutki kryzysu finansowego, zmian? klimatu i pog??biaj?ce si? nierówno?ci dochodowe;
- podkre?li? pierwszoplanow? rol?, jak? w tym kontek?cie mo?e odegra? spo?ecze?stwo obywatelskie;
- zebra? rozwi?zania i postulaty spo?ecze?stwa obywatelskiego dla decydentów UE, aby przeciwdzia?a? polaryzacji Europy poprzez wzmocnienie spójno?ci spo?ecznej i demokratycznego uczestnictwa w kluczowych dla spo?ecze?stwa obszarach.

W wystąpieniu inauguracyjnym przewodniczący EKES-u **Oliver Röpke** podkreślił: *Społeczeństwo obywatelskie musi sprostać temu wyzwaniu*. *Uczestnictwo, dialog i solidarność to nie tylko ideały – to fundament odpornej i zjednoczonej Europy. Spotykając się z okazji Tygodnia Społeczeństwa Obywatelskiego, potwierdźmy nasze zaangażowanie na rzecz integracji społecznej i aktywnego obywatelstwa. Silna demokracja zależy nie tylko od instytucji, ale również od zaangażowania wszystkich obywateli*.

Albena Azmanova, profesor nauk politycznych i społecznych w City Saint George's, University of London, mówiła o rosnącym braku bezpieczeństwa ekonomicznego, z którym boryka się większość ludzi, co nazwała „epidemią niepewności". Wyjaśniła, dlaczego społeczeństwo obywatelskie jest czynnikiem przełomu w czasach ogólnego braku bezpieczeństwa.

Powszechny brak bezpieczeństwa ekonomicznego odebrał większości ludzi wolę walki. Społeczeństwo obywatelskie ma tę wolę. Aktywiści społeczeństwa obywatelskiego kierują się poczuciem celu w odpowiedzi na konkretny problem. *Są widocznym ramieniem demokracji*, powiedziała.

Jak ujął to **Younous Omarjee**, wiceprzewodniczący Parlamentu Europejskiego: *Potrzebujemy społeczeństwa obywatelskiego jako spoiwa między obywatelami w kontekście rosnącego indywidualizmu i jako bastionu przeciwko szerzącym się skrajnie prawicowym ideom*.

Adriana Porowska, ministra do spraw społeczeństwa obywatelskiego zabierająca głos w imieniu polskiej prezydencji Rady UE, podkreśliła zasadniczą rolę organizacji pozarządowych w zapewnianiu odporności

społecznej oraz we wspieraniu słabszych i izolowanych grup społecznych. Podzieliła się również polskimi doświadczeniami, jeżeli chodzi o gwarantowanie odporności krajowej przez społeczeństwo obywatelskie.

Brikena Xhomaqi, współprzewodnicząca Grupy Łącznikowej EKES-u ds. Europejskich Organizacji i Sieci Społeczeństwa Obywatelskiego, podkreśliła, że jedność w różnorodności, dumna dewiza UE, jest kultywowana na najniższym poziomie. Wspomniała też jednak, że organizacje społeczeństwa obywatelskiego i organizacje pozarządowe są obiektem ataków, a ich finansowanie i rola są kwestionowane. *Organizacje społeczeństwa obywatelskiego nie mogą funkcjonować bez zasobów. Potrzebujemy instytucji chroniących społeczeństwo obywatelskie oraz ochrony prawnej przestrzeni obywatelskiej, aby nasze społeczeństwo pozostało zjednoczone w różnorodności.*

S?owackie Stowarzyszenie Debat zdoby?o 15. Nagrod? EKES-u dla Spo?ecze?stwa Obywatelskiego za pokonywanie szkodliwej polaryzacji

Sztandarowa Nagroda EKES-u dla Społeczeństwa Obywatelskiego podkreśla wybitny wkład społeczeństwa obywatelskiego w utrzymywanie oraz umacnianie europejskiej tożsamości i europejskiego obywatelstwa. Nagroda dotyczy co roku innej palącej kwestii społecznej związanej z pracami EKES-u.

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) nagrodził 20 marca trzy organizacje społeczeństwa obywatelskiego ze Słowacji, Belgii i Francji za przełomowe projekty, które przeciwdziałają pogłębianiu się szkodliwej polaryzacji w całej Unii Europejskiej.

Nagroda pieniężna w wysokości 32 tys. EUR została podzielona między troje zwycięzców.

EKES przyznał **główną nagrodę** w wysokości 14 tys. EUR Słowackiemu Stowarzyszeniu Debat za *olimpiadę krytycznego myślenia* – pionierską inicjatywę, która wzmacnia odporność słowackiej młodzieży na mylne informacje. W ramach projektu organizowany jest konkurs dla uczennic i uczniów w trzech grupach wiekowych, w ramach którego podejmują się oni rzeczywistych wyzwań medialnych i oceniają wiarygodność treści.

Każdy z pozostałych laureatów otrzymał 9 tys. EUR.

Francuska organizacja **Reporters d'Espoirs** zajęła **drugie** miejsce dzięki francuskojęzycznemu programowi szkoleń w dziedzinie dziennikarstwa rozwiązań *Prix Européen Jeunes Reporters d'Espoirs*.

Trzecia nagroda trafiła do belgijskiej organizacji **FEC Diversité asbl** za projekt „ESCAPE GAME EXTREME DROITE pour se désintoxiquer" – pochłaniającą grę, która przeciwdziała skrajnie prawicowym ideologiom.

15. Nagroda EKES-u dla Społeczeństwa Obywatelskiego

W ramach 15. edycji Nagrody EKES-u dla Społeczeństwa Obywatelskiego wyróżniono projekty nienastawione na zysk realizowane przez osoby fizyczne, przedsiębiorstwa prywatne i organizacje społeczeństwa obywatelskiego, które przyczyniły się do zwalczania szkodliwej polaryzacji w całej Unii Europejskiej.

W ostatnich latach Europa doświadczyła wielu kryzysów: od rosyjskiej wojny napastniczej w Ukrainie, przez rosnące ceny energii i koszty życia, po ciągłe gospodarcze i społeczne następstwa pandemii COVID-19. Takie kryzysy mogą podważyć zaufanie do instytucji publicznych i sprzyjać szkodliwej polaryzacji w całym społeczeństwie.

O ile polaryzacja może być częścią otwartego i pluralistycznego społeczeństwa, o tyle nasilający się populizm i negatywna polaryzacja stanowią poważne wyzwanie dla europejskich demokracji. Europa boryka się również z postępującą fragmentacją tradycyjnego krajobrazu medialnego oraz z nasileniem się informacji wprowadzających w błąd i ataków na wolność mediów, co stanowi dalsze zagrożenie dla wartości demokratycznych.

Tegoroczni laureaci zostali wybrani z silnego i zróżnicowanego grona ponad 50 organizacji z piętnastu państw członkowskich. Projekty nagrodzono za niezwykłą kreatywność i entuzjazm ich twórców oraz ich zaangażowanie w zwalczanie szkodliwej polaryzacji w społeczeństwie europejskim.

Zorganizowane społeczeństwo obywatelskie odgrywa pierwszoplanową rolę w ochronie demokracji europejskiej, czego po raz kolejny dowiodły tegoroczne niezwykłe i szeroko zakrojone projekty – powiedział wiceprzewodniczący EKES-u ds. komunikacji **Aurel Laurenţiu Plosceanu**.

Trzy lata rosyjskiej wojny przeciwko Ukrainie – okre?lenie geopolitycznej przysz?o?ci UE

Mija właśnie trzecia rocznica wybuchu brutalnej i niczym niesprowokowanej wojny napastniczej Rosji przeciwko Ukrainie – wojny będącej nie tylko atakiem na suwerenny naród, lecz również na podstawowe wartości demokracji, godności ludzkiej i międzynarodowego ładu opartego na zasadach. Pragnę przy tej okazji zapewnić o naszej solidarności z Ukrainkami i Ukraińcami – powiedział przewodniczący EKES-u Oliver Röpke podczas wystąpienia na lutowej sesji plenarnej.

Od pierwszego dnia tej inwazji stoimy po stronie Ukrainy – nie tylko symbolicznie, lecz poprzez konkretne działania. Dziś potwierdzamy nasze niezachwiane zaangażowanie we wspieranie suwerenności, demokracji i europejskiej przyszłości Ukrainy. Wzywamy UE do utrzymania i zwiększenia wsparcia politycznego, gospodarczego, humanitarnego i wojskowego.

Naród ukraiński wykazał się niezwykłą odwagą oraz rezyliencją w obronie swojego kraju i zasad, które nas łączą jako Europejki i Europejczyków. Od pierwszego dnia napaści EKES, jego członkinie, członkowie i reprezentowane przez niego europejskie społeczeństwo obywatelskie stoją po stronie Ukrainy – nie tylko symbolicznie, lecz także poprzez konkretne działania.

W czasach rosnącej niepewności geopolitycznej ostatnie wypowiedzi przedstawicieli USA kwestionujące zbiorowe zobowiązanie NATO do obrony budzą głębokie zaniepokojenie. Europa nie może sobie pozwolić na samozadowolenie.

Ukraina walczy nie tylko o swoje przetrwanie, lecz także o bezpieczeństwo całego kontynentu europejskiego.

Komitet domaga się, by przywódcy UE wykorzystali ten moment do wzmocnienia europejskich zdolności w zakresie bezpieczeństwa i obrony, do przedefiniowania autonomii strategicznej, do obrony multilateralizmu oraz pogłębienia współpracy z Organizacją Narodów Zjednoczonych. Należy przy tym budować silniejsze globalne partnerstwa z demokratycznymi sojusznikami spoza UE.

Nie ma czasu do stracenia.

Nie można być niezdecydowanym. Wahanie się jest pożywką dla autokratów i agresorów.

Demokracje muszą być zjednoczone i stanowcze.

EKES apeluje do UE o zwiększenie autonomii strategicznej, o obronę demokracji i praw podstawowych oraz o zdecydowane poparcie dla Ukrainy. Nadszedł czas na strategiczne działania geopolityczne UE.

Pełne wystąpienie można przeczytać tutaj. (at)

Priorytet polskiej prezydencji Rady UE: wzmocni? europejskie bezpiecze?stwo i zachowa? jedno?? Europy

Głównym zadaniem trwającej obecnie polskiej prezydencji Rady Unii Europejskiej jest utrzymanie jedności Europy, poczynienie kroku naprzód i podejmowanie szybkich decyzji

Na lutowej sesji plenarnej Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny przeprowadził debatę na temat priorytetów polskiej prezydencji Rady UE z udziałem **Magdaleny Sobkowiak-Czarneckiej**, polskiej podsekretarz stanu do spraw Unii Europejskiej.

Odnosząc się do bezpieczeństwa zewnętrznego UE, a w szczególności do rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie, Magdalena Sobkowiak-Czarnecka powiedziała: „Naszym celem jest utrzymanie pomocy dla Ukrainy i jedności wewnątrz UE”. Wymieniła ona 16. pakiet sankcji wobec Rosji jako jedno z pierwszych osiągnięć polskiej prezydencji.

Przewodniczący EKES-u **Oliver Röpke** podkreślił, że Polska przejmuje rotacyjne przewodnictwo w UE w czasie, gdy przed Unią stoją trudne wyzwania, takie jak napięcia geopolityczne i kryzysy energetyczne.

Dodał, że „dzisiejsza debata potwierdziła kluczowe znaczenie stabilności, odporności i jedności w kształtowaniu przyszłości Unii Europejskiej”. *Priorytety polskiej prezydencji są ściśle zgodne z naszymi*

zbiorowymi ambicjami, zwłaszcza w zakresie wspierania wszechstronnego podejścia do bezpieczeństwa. W czasach niepewności na świecie nasze zaangażowanie na rzecz zdecydowanych działań opartych na współpracy pozostaje niezachwiane.

Zgodnie z hasłem „Bezpieczeństwo, Europo!" polska prezydencja będzie pracować nad siedmioma wymiarami bezpieczeństwa – zewnętrznym, wewnętrznym, gospodarczym, żywnościowym, energetycznym, zdrowotnym i informacyjnym:

W ostatnich miesiącach współpraca między Komitetem a polską prezydencją była intensywna i owocna. EKES opracował 15 opinii rozpoznawczych, które zostały już przyjęte lub zostaną przyjęte wkrótce. (mp)

Copyright: NATO

Odwa?ne inwestycje i wspó?praca z NATO kluczem do wzmocnienia europejskiej obronno?ci

W obliczu nasilających się zagrożeń dla bezpieczeństwa Europa pilnie potrzebuje ujednoliconej strategii finansowania obronności. W odpowiedzi na wniosek przyszłej polskiej prezydencji Rady UE Komitet przyjął opinię wzywającą do podjęcia śmiałych działań: do zwiększenia inwestycji w nowoczesne systemy, podwyższenia puli środków w ramach finansowych UE oraz do pogłębienia współpracy z NATO.

Rosnące zagrożenia dla bezpieczeństwa Europy obnażają jej zależność od zewnętrznych dostawców sprzętu wojskowego: 78% z 75 mld EUR wydanych przez państwa UE w ciągu roku na zamówienia w dziedzinie obronności trafiło do dostawców spoza UE. Zasadnicze znaczenie dla zmniejszenia tej zależności ma umocnienie europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego (EDTIB).

Aby podołać współczesnym wyzwaniom, konieczne jest przekształcenie unijnych mechanizmów finansowania obronności – wyjaśnił sprawozdawca opinii EKES-u „Finansowanie obronności w UE", **Marcin Nowacki**. *Istniejące przepisy budżetowe ograniczają wydatki na cele wojskowe. Chociaż takie inicjatywy jak Europejski Fundusz Obronny (EFO) i Europejski Instrument na rzecz Pokoju (EPF) są krokiem naprzód, to są wciąż nieadekwatne do skali obecnych zagrożeń*.

Współpraca z NATO jest niezbędna dla interoperacyjności i jednolitej strategii. Do większej odporności przyczynią się wspólne zakupy, partnerstwa w zakresie cyberbezpieczeństwa oraz bezpieczeństwa przestrzeni kosmicznej, a także projekt satelitarny IRIS^2. Finansowanie obronności musi być zgodne z szerszymi priorytetami UE i nie może narażać na szwank celów społecznych i środowiskowych. Kluczem do zapewnienia bezpieczeństwa i autonomii Europy są strategiczne inwestycje, innowacje i długoterminowe planowanie. (tk)

Od s?ów do czynów: EKES wyznacza priorytety w zakresie zwalczania nierówno?ci p?ci i przemocy wobec kobiet

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) zorganizował forum wysokiego szczebla poświęcone prawom kobiet. Zgromadzili się na nim czołowi prelegenci, by omówić pilne kwestie dotyczące praw kobiet i nakreślić główne priorytety przed nadchodzącą sesją Komisji ONZ ds. Statusu Kobiet.

Podczas forum wysokiego szczebla EKES-u ds. praw kobiet przekazano klarowne przesłanie: osiągnięte postępy są niewystarczające. Choć UE podjęła kroki w celu ochrony kobiet i dziewcząt, strukturalne formy nierówności, stereotypy płciowe i regres w obszarze praw kobiet nadal zagrażają poczynionym z trudem postępom. Kobiety nie będą mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym dopóty, dopóki utrzymują się bariery strukturalne.

W forum wysokiego szczebla 26 lutego podczas sesji plenarnej EKES-u wzięli udział: przewodnicząca grupy ad hoc EKES-u ds. równości **Sif Holst**, przewodniczący EKES-u **Oliver Röpke**, europejska komisarz do spraw równości oraz gotowości i zarządzania kryzysowego **Hadja Lahbib**, a także **Carlien Scheele** (dyrektorka Europejskiego Instytutu ds. Równości Kobiet i Mężczyzn), **Florence Raes** (dyrektorka brukselskiego biura UN Women), **Ayşe Yürekli** (przedstawicielka UE w Stowarzyszeniu Przedsiębiorczyń Turcji (KAGİDER), **Mary Collins** (sekretarz generalna Europejskiego Lobby Kobiet) oraz **Cianán Russell** (starszy specjalista ds. polityki w ILGA Europe).

Podczas forum odbyły się dwie ożywione dyskusje o pilnych wyzwaniach związanych z równouprawnieniem płci. Były one powiązane z opiniami EKES-u przyjętymi podczas sesji. Ekspertki i eksperci, rzeczniczki i rzecznicy oraz decydentki i decydenci spotkali się, aby wymienić spostrzeżenia, zaproponować rozwiązania i podjąć większe zobowiązania do szerzenia praw kobiet w Europie i poza nią.

Pierwszy panel skupił się na zbliżającej się 69. sesji Komisji ONZ ds. Statusu Kobiet (UNCSW69), a drugi dotyczył przemocy wobec kobiet i dziewcząt jako kwestii praw człowieka. Na sesji plenarnej po forum przyjęto również dwie pokrewne opinie: „Wkład EKES-u w priorytety UE w ramach UNCSW69” oraz „Przemoc wobec kobiet jako zagadnienie praw człowieka”. (lm)

EKES i UA ECOSOCC potwierdzaj? swoje zaanga?owanie na rzecz równo?ci p?ci podczas 69. sesji Komisji ONZ ds. Statusu Kobiet

Z okazji 69. sesji Komisji ONZ ds. Statusu Kobiet (CSW69) w Nowym Jorku Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) i Rada Społeczna, Gospodarcza i Kulturalna Unii Afrykańskiej (UA

ECOSOCC) potwierdziły swoje niezachwiane zaangażowanie na rzecz równouprawnienia płci i wzmocnienia pozycji kobiet.

Społeczność międzynarodowa obchodzi 30. rocznicę przyjęcia deklaracji pekińskiej i platformy działania, a EKES i UA ECOSOCC dostrzegają zarówno osiągnięte postępy, jak i wciąż istniejące wyzwania, które utrudniają pełne równouprawnienie płci.

Ich druga wspólna deklaracja kładzie nacisk na najważniejsze priorytety, w tym zwiększenie przywództwa kobiet poprzez parytety płci, wyeliminowanie na mocy konwencji międzynarodowych przemocy motywowanej płcią, niwelowanie przepaści cyfrowej między kobietami a mężczyznami oraz dążenie do wzmocnienia pozycji ekonomicznej kobiet.

W deklaracji wezwano do skuteczniejszej polityki dotyczącej nieodpłatnej pracy opiekuńczej, włączenia kobiet w wysiłki na rzecz pokoju oraz kształtowania polityki w oparciu o dane. Podkreślono również światową współpracę na rzecz eliminowania nierówności systemowych i ochrony praw kobiet. EKES zaapelował również do UE o zwalczanie przemocy motywowanej płcią, zapewnianie parytetu płci i domaganie się, by społeczeństwo obywatelskie odgrywało rolę w szerzeniu równości.

Przewodniczący EKES-u **Oliver Röpke** powiedział: *Teraz, gdy upamiętniamy 30. rocznicę deklaracji pekińskiej, musimy przekuć słowa w czyny. Równość płci nie jest przywilejem, lecz podstawowym prawem, a jej osiągnięcie ma pierwszorzędne znaczenie dla budowania społeczeństw zrównoważonych i integracyjnych. EKES stanowczo opowiada się za przełamywaniem barier, zapewnieniem pełnego udziału kobiet w podejmowaniu decyzji i dążeniem do wzmocnienia pozycji ekonomicznej. Nadszedł czas, aby rządy, instytucje i społeczeństwo obywatelskie podjęły zdecydowane działania – nie ma równości bez odpowiedzialności.*

Komisja ds. Statusu Kobiet jest głównym międzynarodowym i międzyrządowym organem dopominającym się o równość płci. EKES już po raz drugi wziął udział w największym dorocznym posiedzeniu ONZ poświęconym wzmocnieniu pozycji kobiet. (tk)

Strategia przemys?owa UE wymaga pilnych dzia?a?

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) wzywa UE do wdrożenia solidnej strategii przemysłowej, która zwiększy konkurencyjność, pozwoli stworzyć wysokiej jakości miejsca pracy i będzie dostosowana do Zielonego Ładu. Aby odnieść sukces, strategia ta musi być ściśle monitorowana i dostosowywana do pojawiających się wyzwań.

Europa stoi w obliczu poważnego ryzyka dezindustrializacji. Przemysł i działania w dziedzinie klimatu muszą iść ze sobą w parze – stwierdził **Andrea Mone**, sprawozdawca opinii EKES-u „Przyszłość przemysłu Unii Europejskiej w obliczu wysokich cen energii i kosztów transformacji”, przyjętej na lutowej sesji plenarnej.

W opinii EKES podkreślił, że potrzeba silnych ram gospodarczych i regulacyjnych w celu rozwiązania problemu wysokich kosztów energii i surowców, wyzwań inwestycyjnych związanych z transformacją ekologiczną, luk w infrastrukturze, niedoborów wykwalifikowanej siły roboczej i słabego popytu wewnętrznego. Polityka konkurencyjności skoncentrowana na inwestycjach i innowacjach ma kluczowe znaczenie dla wspierania spójności społecznej i terytorialnej.

Apel EKES-u o podjęcie pilnych działań pojawia się w obliczu rosnących obaw o bezpieczeństwo gospodarcze Europy i jej zależności zewnętrzne. W dobie tak rosnącej niepewności geopolitycznej i handlowej odporna polityka handlowa UE jest niezbędna do ochrony zrównoważonego rozwoju przemysłu w kontekście asymetrycznych celów dekarbonizacji, globalnej nadwyżki mocy produkcyjnych i rosnących napięć w handlu. Większa autonomia w zabezpieczaniu kluczowych surowców ma zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia tego celu.

Jak podkreślono w sprawozdaniu Draghiego, kluczowe znaczenie mają zwiększone inwestycje i reformy zarządzania. Jednolity rynek, zwłaszcza w dziedzinie energii, wzmocni gospodarkę UE. Zmniejszenie obciążeń regulacyjnych, udoskonalenie ram rynku energii elektrycznej i ulepszenie narzędzi finansowych, takich jak umowy zakupu energii, będzie wspierać transformację przemysłu.

Sprawiedliwa transformacja wymaga silnego dialogu społecznego i rokowań zbiorowych. Polityka przemysłowa musi być dostosowana do strategii edukacyjnych i strategii dotyczących siły roboczej i powinna kłaść nacisk na badania naukowe, innowacje i budowanie umiejętności. Inwestycje w infrastrukturę energetyczną, energię odnawialną i inicjatywy związane z gospodarką o obiegu zamkniętym przyczynią się do osiągnięcia celów klimatycznych.

EKES przyjął również opinię uzupełniającą „Przyszłość zasobo- i energochłonnych gałęzi przemysłu Unii Europejskiej”, w której zaproponował rozwiązania dostosowane do potrzeb, by zapewnić długoterminową stabilność tych sektorów. Podjęcie konkretnych wyzwań, przed którymi stoją, ma kluczowe znaczenie dla przyszłości przemysłu UE. (ll)

Unia Europejska potrzebuje sprawiedliwszych i prostszych zasad, aby zachowa? konkurencyjno??

Poszerzanie działalności ponad granicami w UE oznacza poruszanie się w labiryncie formalności i sprzecznych przepisów dotyczących podatku VAT, co zwiększa koszty. Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) borykają się z niewspółmiernymi obciążeniami w związku z przestrzeganiem przepisów. W rezultacie trudniej jest im zwiększać skalę i konkurować. W dwóch opiniach przyjętych na lutowej sesji plenarnej Komitet nawołuje do pilnych reform, przy tym opiera się na raportach Letty i Draghiego. Jego propozycje obejmują: zharmonizowanie przepisów finansowych, oparcie sprawozdawczości na sztucznej inteligencji i koordynację polityki przemysłowej.

Jednolity rynek jest rdzeniem europejskiego dobrobytu gospodarczego, pozostaje jednak niedokończony w kluczowych sektorach takich jak finanse, energia i usługi cyfrowe – powiedział przewodniczący Komitetu **Oliver Röpke**. *Dzisiejsza debata wyraźnie unaocznia, że trzeba pilnie przeprowadzić reformy w celu usunięcia barier i wzmocnienia sektora usług, zapewniając równe szanse przedsiębiorstwom w całej Unii*.

Apel ten poparła **Maria Luís Albuquerque**, komisarz ds. usług finansowych i unii oszczędności i inwestycji: *Według mojej wizji unii oszczędności i inwestycji będziemy tworzyć bogactwo dla obywateli i wzrost dla firm, łącząc ich ze sobą w bezpiecznym, konkurencyjnym, dobrze uregulowanym i właściwie nadzorowanym środowisku*.

W opiniach Komitetu wskazano dwa zasadnicze wyzwania pod względem konkurencyjności: fragmentację jednolitego rynku, na którą zwrócono uwagę w sprawozdaniach Letty i Draghiego, oraz nadmierną biurokrację, która szczególnie obciąża MŚP. Oba te czynniki hamują innowacje i wzrost gospodarczy.

W czym jest problem?

Firmy w całej Europie są przytłoczone złożonymi i nakładającymi się na siebie przepisami. W ten sposób marnuje się czas i pieniądze, spowalnia realizację Zielonego Ładu i ogranicza dostęp średnich przedsiębiorstw do finansowania. Skutkuje to frustracją przedsiębiorców, wyższymi kosztami ponoszonymi przez konsumentów i słabszym wzrostem gospodarczym.

Oprócz obciążeń regulacyjnych Europa boryka się także z głębszymi wyzwaniami strukturalnymi, które osłabiają jej konkurencyjność. Powolne postępy w finalizowaniu jednolitego rynku, rozbieżności pod względem infrastruktury cyfrowej i energetycznej oraz brak skoordynowanej polityki przemysłowej ograniczają zdolność Unii do konkurowania na arenie międzynarodowej. Podczas gdy inne bloki gospodarcze działają szybko, by przyciągać inwestycje i wspierać innowacje, Europa naraża się na ryzyko, że pozostanie w tyle.

Jak można to naprawić?

By zwiększyć konkurencyjność, należy przyjąć wszechstronne podejście, które obejmie usunięcie barier w zasadniczych sektorach takich jak finanse i energia, przyspieszenie transformacji cyfrowej oraz stworzenie MŚP możliwości rozwoju i konkurowania na równych warunkach.

W opiniach Komitetu proponuje się:

- Uproszczenie przepisów bez obni?ania standardów ?rodowiskowych i spo?ecznych.
- Stworzenie jednej platformy opartej na sztucznej inteligencji, by usprawni? sprawozdawczo?? M?P i ?rednich przedsi? biorstw, dzi?ki czemu b?dzie mo?na szybciej i ?atwiej przestrzega? przepisów.
- Harmonizacj? zasad w ró?norakich sektorach, aby zredukowa? liczb? powtarzaj?cych si? formalno?ci.
- Ujednolicenie przepisów finansowych we wszystkich pa?stwach cz?onkowskich dzi?ki skoordynowanej unijnej polityce przemys?owej.
- Reform? mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzgl?dnieniem emisji CO_2 (CBAM), tak aby stworzy? sprawiedliwszy i mniej uci??liwy system. (gb)

Czy Pakt dla czystego przemys?u mo?e przynie?? oczekiwane rezultaty?

EKES był 6 marca gospodarzem debaty na temat opracowanego przez Komisję Europejską Paktu dla czystego przemysłu. Zaledwie kilka dni przed dyskusją w Radzie, zaplanowaną na 12 marca, decydenci, liderzy przemysłu i społeczeństwo obywatelskie analizowali, czy pakt może rzeczywiście wesprzeć europejski sektor czystych technologii, energochłonne gałęzie przemysłu i autonomię strategiczną.

W niestabilnej sytuacji geopolitycznej i wobec zmieniających się stosunków transatlantyckich Europa pilniej niż kiedykolwiek wcześniej potrzebuje strategicznej autonomii. Pakt dla czystego przemysłu ma na celu przyspieszenie dekarbonizacji i przejścia do działania w obiegu zamkniętym, a przy tym zwiększenie konkurencyjności przemysłu, w czym punktem wyjścia będzie obniżenie cen energii. Pozostają jednak wątpliwości co do wykonalności i finansowania.

Nie chodzi o wybór między autonomią strategiczną, konkurencyjnością a dwojaką transformacją. Wszystkie sektory przemysłu muszą podjąć działania i dostosować się – we własnym tempie, ale przy jasno określonych zobowiązaniach – powiedział **Pietro de Lotto**, przewodniczący Komisji Konsultacyjnej ds. Przemian w Przemyśle (CCMI) EKES-u, który uznał, że wyzwanie to wymaga prawdziwej ekwilibrystyki.

Komisja podkreśliła geopolityczną konieczność energetycznego uniezależnienia się od Rosji, ale pogarszający się stan europejskiego przemysłu jest coraz bardziej niepokojący. Produkcja przemysłowa i napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych znacznie spadły w ciągu ostatnich dwóch lat.

Finansowanie będzie bardzo wymagającym zadaniem. Osiągnięcie celów planu wymaga współpracy między instytucjami UE, państwami członkowskimi i przemysłem. Europejski Bank Inwestycyjny obiecał 500 milionów euro w ramach kontrgwarancji i 1,5 miliarda euro na poprawę sieci energetycznych, ale rządy krajowe muszą zmobilizować dodatkowe środki.

Istotnym problemem są również społeczne skutki transformacji, zwłaszcza w sektorach energochłonnych, w których utracono wiele miejsc pracy. Przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego zastanawiali się, czy obniżenie podatków od energii – kluczowa propozycja paktu – nie odbędzie się kosztem finansowania edukacji i opieki zdrowotnej.

Pomimo optymizmu związanego z długoterminowymi celami Paktu dla czystego przemysłu eksperci nie byli przekonani, czy pozwoli on sprostać krótkoterminowym wyzwaniom. Kluczowe znaczenie mają szybkość i uproszczenie, ponieważ wysokie koszty energii i bariery regulacyjne mogą spowalniać postępy. Rozdrobnienie polityk krajowych pozostaje wyzwaniem i Pakt dla czystego przemysłu może nie wykorzystać szansy na ujednolicenie polityki przemysłowej w całej Europie.

Neutralność technologiczna również jest trudną kwestią i toczy się debata na temat właściwej równowagi między odnawialnymi źródłami energii, wodorem i biopaliwami. Chociaż skupienie się na odnawialnych źródłach energii jest czymś pozytywnym, potrzebne są zdecydowane zobowiązania dotyczące efektywności energetycznej. Odnawialne źródła energii pozwoliły już europejskim konsumentom zaoszczędzić 100 miliardów euro w latach 2021–2023 i jest to sukces, na którym UE powinna oprzeć swe działania. (jh)

Trzeba pilnie wesprze? unijnych rolników, by przetrwali na niestabilnych rynkach

Europejscy rolnicy stoją w obliczu narastających kryzysów – od ekstremalnych warunków pogodowych po niestabilność rynku i nieuczciwą konkurencję. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) ostrzega, że obecna polityka Unii Europejskiej nie chroni rolników i apeluje o przeprowadzenie pilnych reform, by zabezpieczyć ich dochody, wzmocnić ich siłę przetargową i zapewnić zrównoważone rolnictwo.

W opinii sporządzonej na wniosek polskiej prezydencji UE Komitet wezwał do stworzenia bardziej odpornego systemu rolnego i przyznania w nim centralnej roli rolnikom.

Rolnictwo to szlachetny zawód, który ma dwa kluczowe cele: produkować bezpieczną żywność najwyższej jakości, aby wyżywić ludzi, oraz utrzymać obecny stan środowiska i go ulepszać. Wszystko, o co prosimy w zamian, to uczciwa zapłata za uczciwy dzień pracy oraz szacunek i sprawiedliwa cena za dostarczaną przez nas żywność – stwierdził **Joe Healy**, jeden z trzech sprawozdawców opinii.

Zdaniem Komitetu wspólna polityka rolna (WPR) nie jest w stanie sprostać obecnym wyzwaniom. W związku z tym zaleca szereg narzędzi finansowych, by wspierać rolników – takich jak ubezpieczenia publiczne na wypadek klęsk żywiołowych, pomoc antycykliczną i płatności bezpośrednie. Fundusze wspólnego inwestowania, stosowane już w niektórych państwach UE, mogłyby stanowić dodatkową siatkę bezpieczeństwa, wspólnie finansowaną przez rolników, przemysł, władze regionalne i Unię Europejską.

W świetle planowanego przeglądu WPR po 2027 r. EKES opowiada się za przywróceniem jej budżetu do poziomu co najmniej 0,5% unijnego PKB. Potrzebne są bardziej rygorystyczne przepisy handlowe, by importowane produkty spełniały unijne normy środowiskowe i pracownicze.

Innym ważnym problemem jest sprzedaż poniżej kosztów – co stawia rolników pod ogromną presją finansową. Komitet apeluje do unijnych decydentów, by dogłębnie rozważyli zakaz zakupów poniżej kosztów, wzorując się na hiszpańskich przepisach dotyczących łańcucha żywnościowego. Dzięki temu duzi detaliści nie mogliby już wypierać rolników z rynku.

Komitet proponuje, by utworzyć unijne centrum cyfrowe do monitorowania cen, kosztów i zysków, by zwiększyć przejrzystość i siłę rynkową rolników. Opowiada się również za zbiorowymi negocjacjami cenowymi i zwiększeniem wsparcia dla spółdzielni i organizacji producentów. Unijne rolnictwo musi być bardziej konkurencyjne i niezależne ekonomicznie.

Cele klimatyczne są niezbędne, ale rolnicy nie mogą sami ponosić ich kosztów. Fundusz na rzecz zrównoważonego rozwoju mógłby pomóc im w przejściu na bardziej ekologiczne praktyki. Komitet ostrzega w swej opinii przed ryzykiem ucieczki emisji w sytuacji, gdy rygorystyczne przepisy unijne stawiają lokalnych rolników w niekorzystnej sytuacji względem konkurentów spoza Unii.

Podkreśla też, jak ważne jest inwestowanie w rozwój obszarów wiejskich, innowacje i uproszczenie zasad wspólnej polityki rolnej. Z uwagi na coraz większą presję na rolników oczywiste jest, że unijni przywódcy muszą pilnie działać, by powstrzymać dalszy ubytek liczby gospodarstw rolnych. (ks)

Wzmacnianie odporno?ci i konkurencyjno?ci w ramach europejskiego semestru 2025

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) wydał kluczowe zalecenia w sprawie komunikatu „Europejski semestr 2025 – pakiet jesienny” oraz wezwał do strategicznych inwestycji i ściślejszej współpracy w celu zwiększenia odporności i konkurencyjności UE.

EKES przedstawił swoje zalecenia w opinii przyjętej na lutowej sesji plenarnej. Położył w nich nacisk na zrównoważony rozwój, reformy rynku pracy i lepsze dostosowanie polityki krajowej i unijnej oraz wezwał do większego zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego.

EKES wyraził ubolewanie z powodu braku rocznej analizy zrównoważonego wzrostu gospodarczego, która jest kluczowym dokumentem programowym. Podkreślił potrzebę przygotowania instytucji unijnych na zagrożenia geopolityczne wpływające na handel, inflację i wzrost gospodarczy.

EKES poparł inicjatywę „Kompas konkurencyjności” i wezwał do inwestowania w sektor energetyczny i cyfrowy, w tym poprzez Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych. Apelował także o większy udział społeczeństwa obywatelskiego, pragmatyczny przegląd Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz zacieśnienie współpracy państw członkowskich w celu poprawy polityki gospodarczej i wydajności. (tk)

Unowocze?nienie polityki spójno?ci na rzecz silniejszej i odporniejszej UE

Polityka spójności jest od dawna filarem integracji europejskiej i przyczynia się do jedności gospodarczej, społecznej i geograficznej w całej UE. W miarę jak wyłania się kształt wieloletnich ram finansowych (WRF) na okres po 2027 r., konieczne jest unowocześnienie polityki spójności w celu zwiększenia jej skuteczności, zrównoważoności i zdolności reagowania na nowe wyzwania.

W niedawno przyjętej opinii w sprawie wzmocnienia orientacji na rezultaty w ramach polityki spójności po 2027 r. EKES podkreślił potrzebę przyjęcia podejścia opartego na wynikach, aby zapewnić dalsze wymierne korzyści z polityki spójności, dążąc jednocześnie do zmniejszenia nierówności oraz do podniesienia trwałej konkurencyjności.

Polityka spójności musi pozostać głównym unijnym instrumentem rozwoju regionalnego. Dzięki podejściu opartemu na wynikach każde wydane euro przyczynia się do dobrobytu gospodarczego i dobrostanu społecznego – powiedział sprawozdawca opinii **David Sventek**.

WRF 2028+ będą wymagały gruntownego przeglądu z myślą o rozwoju regionalnym, transformacji ekologicznej i cyfrowej oraz konkurencyjności gospodarczej. W sytuacji, gdy potrzeby inwestycyjne przekraczają 750–800 mld EUR rocznie, niezbędne jest odpowiednie finansowanie unijne.

EKES wzywa do utrzymania mechanizmu zdolności fiskalnej na poziomie 1,8% PKB UE oraz do zwiększenia finansowania polityki spójności. Do najważniejszych priorytetów należą wspólne zarządzanie, dostosowana do potrzeb polityka regionalna, finansowanie oparte na wynikach i uproszczone procesy.

Podejście oparte na wynikach zwiększa wydajność, lecz wymaga lepszego wdrożenia i nadzoru. Równowaga między konkurencyjnością a inwestycjami społecznymi, usprawnienie wsparcia technicznego i zapewnienie przejrzystości sprawią, że polityka spójności będzie miała większy wpływ, będzie sprzyjać odporności gospodarczej i zmniejszać dysproporcje w całej Europie. (tk)

EKES apeluje o turystyk? regeneracyjn?, by wzmocni? gospodark? i ?rodowisko

Turystyka jest siłą napędową unijnej gospodarki i może zwiększyć konkurencyjność Europy. Nadszedł czas, by przemyśleć sposób funkcjonowania turystyki i przejść od zrównoważonego rozwoju do turystyki regeneracyjnej, w ramach której ośrodki turystyczne nie tylko przetrwają, ale będą prosperować.

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) wzywa Unię Europejską, by przekształciła sektor turystyczny, kładąc nacisk na zrównoważony rozwój i regenerację, tak aby zapewnić długoterminowe korzyści dla gospodarki i środowiska.

Turystyka pozostaje istotnym filarem unijnej gospodarki, zwłaszcza w regionach, które są silnie zależne od tej branży. Z tego powodu EKES opowiada się za przyspieszonym przejściem na zrównoważoną turystykę i przestawieniem się na strategie turystyki regeneracyjnej – zgodnie ze swoją opinią „Turystyka w UE: zrównoważony rozwój siłą napędową długofalowej konkurencyjności”.

Musimy zadbać o to, by turystyka wniosła wkład w ożywienie europejskiej konkurencyjności. Jest to niezbędne, gdyż ten sektor jest ważną częścią PKB wielu państw członkowskich i regionów, a także ich łańcuchów wartości – oznajmiła sprawozdawczyni **Isabel Yglesias**.

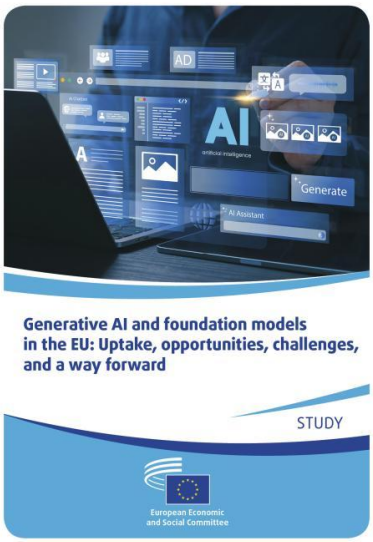
Dodała, że opinia czerpie z deklaracji z Palmy, przyjętej podczas hiszpańskiej prezydencji Rady w drugiej połowie 2023 r. Deklaracja utorowała drogę do szerokiego konsensusu na temat tego, w jaki sposób zrównoważony rozwój może być podstawą przyszłej turystyki.

Aby tak się stało, instytucje europejskie oraz władze na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym muszą aktywnie wspierać transformację tego sektora, stale kontaktować się z wszystkimi zainteresowanymi stronami i rozszerzać dialog społeczny.

Zrobiono już wiele, by turystyka rozwijała się w sposób zrównoważony, ale podróżniczy boom po pandemii wywiera presję na wiele popularnych miejsc turystycznych. Ten gwałtowny wzrost zainteresowania wyjazdami sprawia, że regionom trudniej jest utrzymać równowagę między wzrostem gospodarczym a zrównoważonym rozwojem. Jednocześnie regiony zmagają się z niedoborem personelu i niedopasowaniem dostępnych miejsc pracy do umiejętności pracowników.

EKES wzywa zatem do przejścia na turystykę regeneracyjną i uwzględnienia jej w europejskiej strategii na rzecz zrównoważonej turystyki, którą Komisja Europejska przedstawi w najbliższych miesiącach.

W przeciwieństwie do tradycyjnej zrównoważonej turystyki, która skupia się na zmniejszaniu szkód dla środowiska, turystyka regeneracyjna dąży do przywrócenia i wzmocnienia naturalnego, społecznego i gospodarczego kapitału. W tym przyszłościowym podejściu chodzi o uwzględnienie zasad gospodarki o obiegu zamkniętym i zapewnienie trwałego pozytywnego wpływu na ośrodki turystyczne i społeczności lokalne. (ll)

Nowe badanie EKES-u na temat generatywnej sztucznej inteligencji: wzmocni? konkurencyjno?? Europy w dziedzinie AI

Dla UE nadszedł czas ważnych decyzji dotyczących rozwoju sztucznej inteligencji (AI). Amerykańskie firmy dominują na rynku generatywnej sztucznej inteligencji (GenAI), przechwytując 80% globalnych prywatnych inwestycji. Chiny również czynią szybkie postępy. Aby określić, co jest potrzebne, by Europa pozostała konkurencyjna, Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) opublikował nowe badanie we współpracy z Centrum Studiów nad Polityką Europejską (CEPS).

W badaniu, przygotowanym pod auspicjami Sekcji Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji (INT) EKES-u i regularnie omawianym w Centrum Monitorowania Transformacji Cyfrowej i Jednolitego Rynku EKES-u, przeanalizowano kluczowe możliwości, wyzwania i środki polityczne potrzebne do poszerzenia europejskiego krajobrazu sztucznej inteligencji.

Najważniejsze zalecenia dla UE:

- **Pobudzić inwestycje w sztuczną inteligencję i zwiększyć moce obliczeniowe** – Europa musi zwi ?kszy? inwestycje w infrastruktur? sztucznej inteligencji, aby wspiera? innowacje.
- **Skupić się na trzech sektorach o wysokim potencjale** – sztuczna inteligencja mo?e nap?dza? wzrost w **przemyśle samochodowym, branży czystej energii i edukacji**.
- **Propagować otwartą sztuczną inteligencję** – sprzyjanie otwartym modelom sztucznej inteligencji zwi?kszy dost?pno?? i konkurencj?.
- **Lepiej zintegrować działania badawczo-rozwojowe** w ca?ej UE.

Wzmocnić pozycję społeczeństwa obywatelskiego w zarządzaniu sztuczną inteligencją
W badaniu podkreślono znaczenie organizacji społeczeństwa obywatelskiego w kształtowaniu polityki i zarządzania w zakresie AI. Aby zwiększyć inkluzywność i przyjęcie etycznej sztucznej inteligencji, raport zaleca:

- **Programy na rzecz umiejętnego korzystania z AI** – inicjatywy w zakresie szkole? i dialogu spo?ecznego maj?ce na celu wzmocnienie pozycji pracowników i spo?ecze?stwa.
- **Projektowanie prospołeczne** – aby rozwój sztucznej inteligencji by? skoncentrowany na cz?owieku i dostosowany do potrzeb spo?ecze?stwa.
- **Zwiększone finansowanie dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego** – wspieranie organizacji non-profit, które przybli?aj? spo?ecze?stwu technologi? AI.
- **Przyjęcie etycznej sztucznej inteligencji** – priorytetowe traktowanie godnych zaufania systemów AI, które s? zgodne z europejskimi warto?ciami.

Wykorzystanie potencjału EKES-u w polityce dotyczącej sztucznej inteligencji
EKES jest dobrze przygotowany, by ułatwiać ustrukturyzowane zaangażowanie organizacji społeczeństwa obywatelskiego w politykę dotyczącą AI. W badaniu zaleca się propagowanie sztucznej inteligencji o otwartym kodzie źródłowym (*open source*) oraz promowanie etycznych innowacji za pośrednictwem zamówień publicznych i programów finansowania. EKES powinien tu służyć jako centralny ośrodek współpracy z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i społecznościami *open source* oraz podnosić świadomość na temat wpływu sztucznej inteligencji na społeczeństwo.

Badanie wprowadza również **ujednolicony glosariusz sztucznej inteligencji** w celu ustanowienia wspólnego języka zapewniającego skuteczną komunikację między decydentami, programistami i użytkownikami, co jest kluczowe dla odpowiedzialnego rozwoju, zarządzania i wdrażania sztucznej inteligencji w różnych sektorach.

Badanie zostanie udostępnione głównym instytucjom UE i powinno zostać uwzględnione w przyszłych strategiach dotyczących sztucznej inteligencji. Cały raport można przeczytać tutaj. (vk)

AKTUALNO?CI Z GRUP

Copyright: EU2025 - source: EC

Bli?sze spojrzenie na unijny Pakt dla czystego przemys?u: trzeba dzia?a? natychmiast i podj?? reform?

Michal Pintér, delegat działającej w EKES-ie Komisji Konsultacyjnej ds. Przemian w Przemyśle (CCMI)

W ogłoszonym niedawno Pakcie dla czystego przemysłu uznaje się strategiczne znaczenie energochłonnych gałęzi przemysłu dla gospodarki Unii Europejskiej i trafnie wskazuje się najważniejsze wyzwania, przed którymi te sektory stoją. Chociaż pakt obejmuje godne uwagi pomysły, takie jak ekologiczne rynki pionierskie, wsparcie gospodarki o obiegu zamkniętym i finansowanie dekarbonizacji, środki te nie są natychmiastowe ani wystarczająco śmiałe, by odwrócić niekorzystne tendencje w energochłonnych branżach UE.

W przyjętej ostatnio opinii *Przyszłość sektorów energochłonnych w UE w obliczu wysokich cen energii i kosztów transformacji* **Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny** odnotował znaczącą lukę pod względem konkurencyjności między energochłonnymi gałęziami przemysłu w Unii a takimiż sektorami u jej globalnych konkurentów. Komisja słusznie wskazała ceny energii jako głównego winowajcę. Jednak w pakcie ani w planie działania na rzecz przystępnych cen energii nie proponuje się reformy struktury rynku energii elektrycznej. Ceny krańcowe sprawdzały się, kiedy Unia korzystała z względnie taniego i stabilnego gazu przesyłanego rurociągami z Rosji. Niestety rzeczywistość się zmieniła, ponieważ obecnie jesteśmy zdani na drogie i niestabilne dostawy skroplonego gazu ziemnego (LNG) i taka sytuacja utrzyma się prawdopodobnie przez wiele lat. Mimo że w unijnym koszyku energetycznym wzrasta odsetek taniej energii elektrycznej produkowanej bez użycia paliw kopalnych, ceny tych ostatnich w dalszym ciągu w decydujący sposób rzutują na ceny prądu.

Wprawdzie starania, by środkami politycznymi zwiększać udział odnawialnych źródeł energii, są pożądane, jednak nie prowadzą do obniżenia rachunków za prąd, a to ze względu na obecną strukturę rynku. Potrzeba natychmiastowych środków działania, aby przenieść korzyści finansowe związane ze stosowaniem odnawialnej energii elektrycznej na gałęzie przemysłu i ocenić wszystkie warianty ograniczenia wzrostu cen, włączając w to oddzielenie cen energii elektrycznej.

W tekście paktu dostrzega się również furtki w mechanizmie dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO_2 (brak rozwiązania dla eksportu, przesuwanie zasobów i obchodzenie przepisów) oraz luki w instrumentach ochrony handlu. Niestety niewiele nam to jednak mówi o tym, jak unijny rynek będzie chroniony. W rezultacie sektory energochłonne dalej trwają w niepewności w obliczu globalnej wojny handlowej.

Komitet apeluje do unijnych instytucji, by zastosowały stanowcze środki w ramach sektorowych planów działania, aby zapobiec dalszej dezindustrializacji i zachować zdolność Unii do transformacji przemysłowej.

Nie ma obronno?ci bez inwestycji spo?ecznych

Grupa Pracowników w EKES-ie

Wydatki obronne i socjalne powinny iść ze sobą w parze – zwiększenie wydatków na obronę nie może odbywać się kosztem

państwa opiekuńczego. To przede wszystkim silne państwo opiekuńcze powstrzymuje skrajnie prawicowe partie przed spełnieniem aspiracji związanych z powieleniem w UE autokracji na wzór Kremla.

Mija właśnie trzecia rocznica wybuchu wojny w Ukrainie. Wiele osób domaga się zwiększenia wydatków na obronę, zwłaszcza po zmianach politycznych, które nastąpiły w USA. Wydaje się, że już nie ma gwarancji ochrony krajów europejskich. Złamano już wiele tabu, nie tylko jeśli chodzi o dyskusję o kwestiach wojskowych na szczeblu UE, lecz także o wzrost zadłużenia.

Jednak niektórzy uważają, że zależność między państwem opiekuńczym a obronnością jest grą o sumie zerowej, jak gdyby siła amerykańskiego wojska wynikała z braku odpowiedniej ochrony socjalnej w tym kraju lub jak gdyby osłabienie wojsk UE było skutkiem przeznaczania środków na emerytury i zabezpieczenie społeczne.

Grupa Pracowników pragnie zwrócić uwagę na dwie kwestie:

- Ca?a UE zajmuje drugie miejsce na ?wiecie pod wzgl?dem wydatków na cele wojskowe. Chocia? w niektórych przypadkach potrzebne mog? by? wspólne lub dodatkowe wydatki, to tak naprawd? niezb?dne s? koordynacja i wspólne projekty, by zapewni? autonomi? strategiczn?. Musimy si? broni?, a nie konkurowa? globalnie z USA.
- W wielu pa?stwach cz?onkowskich dobrze funkcjonuj?ce pa?stwo opieku?cze w po??czeniu z wysi?kami na rzecz zwalczania ubóstwa i nierówno?ci jest najwa?niejszym sposobem zapobiegania przej?ciu w?adzy przez partie skrajnie prawicowe. Partie te rosn? w si??, nie s? zainteresowane demokracj?, wyra?aj? otwarcie wrogo?? wobec naszych warto?ci i d ??? do odtworzenia autokracji Kremla w pa?stwach cz?onkowskich. Je?eli zdob?d? w?adz?, skoordynowana polityka obrony stanie si? niemo?liwa.

Dlatego też państwa członkowskie muszą postrzegać inwestycje w obronność i inwestycje społeczne jako wzajemnie się uzupełniające – inwestycje na obronność nie mogą istnieć bez inwestycji społecznych i na odwrót.

Grupa Organizacji Spo?ecze?stwa Obywatelskiego wzywa spo?ecze?stwo obywatelskie do g?o? niejszego wyra?ania swojego stanowiska

Grupa Organizacji Społeczeństwa Obywatelskiego w EKES-ie

EKES musi uczestniczyć od samego początku w inicjatywach Komisji Europejskiej zmierzających do zacieśnienia współpracy ze społeczeństwem obywatelskim. Zdaniem Grupy Organizacji Społeczeństwa Obywatelskiego przyszłe badanie Komitetu pt. „Mapowanie praktyk dialogu obywatelskiego w instytucjach UE” może być cenną pomocą w tym względzie.

Po rozpoczęciu nowego cyklu politycznego UE oraz ogłoszeniu w programie prac Komisji strategii UE na rzecz wspierania i ochrony społeczeństwa obywatelskiego oraz wzmacniania jego pozycji w trzecim kwartale 2025 r. – Grupa Organizacji Społeczeństwa Obywatelskiego zorganizowała konferencję, by uwypuklić najważniejsze działania potrzebne w kadencji 2024–2029. W wydarzeniu zorganizowanym 3 marca wzięło udział około setki przedstawicieli krajowych i europejskich organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz obywatelek i obywateli.

Séamus Boland, przewodniczący Grupy Organizacji Społeczeństwa Obywatelskiego, stwierdził, że te organizacje mają do odegrania rolę w świadomym kształtowaniu polityki uwzględniającym potrzeby ludzi. Ponowił postulat Grupy i Komitetu, by w prace planowanej przez Komisję platformy społeczeństwa obywatelskiego włączyć też EKES.

Ze względu na swe doświadczenie i udostępnioną platformę EKES musi uczestniczyć od samego początku w inicjatywach Komisji Europejskiej zmierzających do zacieśnienia współpracy ze społeczeństwem obywatelskim. Komitet musi brać udział w zarządzaniu i być głównym uczestnikiem inicjatywy na rzecz utworzenia platformy społeczeństwa obywatelskiego – dodał Séamus Boland.

Przekonywał, że zorganizowany, regularny, przejrzysty i inkluzywny dialog obywatelski powinien opierać się na istniejących strukturach z udziałem wszystkich istotnych podmiotów. Dlatego też instytucje europejskie powinny powołać grupę roboczą ds. dialogu obywatelskiego, której prace wspomagałby EKES.

Grupa robocza ds. dialogu obywatelskiego mogłaby opracować plan działania na rzecz stworzenia lepszych warunków do udziału organizacji społeczeństwa obywatelskiego w procesie kreowania polityki – powiedział Séamus Boland. Mógłby to być pierwszy krok w kierunku bardziej zorganizowanego dialogu obywatelskiego i odpowiedzenia na następujące pytania: czyjej opinii zasięgamy, na jakie tematy, zgodnie z jakim harmonogramem i jakie osiągamy wyniki?

Proponowana grupa robocza mogłaby ponadto skorzystać z przyszłego badania EKES-u na temat istniejących praktyk dialogu pt. „Mapowanie praktyk dialogu obywatelskiego w instytucjach UE”.

EKES zlecił wykonanie badania na wniosek Grupy Organizacji Społeczeństwa Obywatelskiego. Oczekuje się, że wyniki zostaną udostępnione w lipcu 2025 r. Badanie obejmuje kompleksowe mapowanie praktyk dialogu obywatelskiego w instytucjach UE, by odpowiedzieć na następujące pytania: jakie procesy angażowania organizacji społeczeństwa obywatelskiego toczą się obecnie i z zastosowaniem jakiej metodyki? Prace nad bardziej zorganizowanym dialogiem obywatelskim w nowym cyklu legislacyjnym powinny opierać się na znajomości istniejących praktyk. **Berta Mizsei** z Centrum Studiów nad Polityką Europejską (CEPS) przedstawiła już na konferencji wstępne wyniki badania.

Na konferencji zwrócono również uwagę, że dobra kondycja finansowa organizacji społeczeństwa obywatelskiego jest niezbędnym warunkiem prowadzenia dialogu oraz uświadomienia decydentom potrzeb obywateli. Konieczne jest zapewnienie ich stabilności finansowej i niezależności.

Wnioski i zalecenia z konferencji dostępne są na stronie internetowej EKES-u.

„TWOJA EUROPA, TWOJE ZDANIE!” (YEYS) W CENTRUM UWAGI

YEYS 2025: Aktywno?? obywatelska i walka z korupcj? to priorytety m?odzie?y

W dniach 13–14 marca Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) zorganizował pod hasłem „Oddać głos młodzieży” doroczną imprezę młodzieżową „Twoja Europa – twoje zdanie!” – edycja 2025, poświęconą roli młodych ludzi we wspólnym kształtowaniu odpornej przyszłości.

Wydarzenie zgromadziło blisko stu młodych ludzi z Unii Europejskiej, dziewięciu krajów kandydujących oraz Wielkiej Brytanii. Reprezentowali oni organizacje młodzieżowe, krajowe rady młodzieży i szkoły średnie, dzięki czemu mogli przedstawić bolączki szerokiego spektrum grup. Wielu z nich ma już doświadczenie w orędowaniu na rzecz młodzieży, ale dla innych był to pierwszy ważny krok ku angażowaniu się w demokrację uczestniczącą w swoich społecznościach i poza nimi.

Podczas kilku warsztatów młodzi ludzie, prowadzeni przez moderatorów, wyłonili najbardziej palące kwestie, którymi powinni zająć się politycy. Można tu wymienić walkę z korupcją, opracowanie spójnej strategii klimatycznej i zapewnienie wszystkim równych praw. Korupcja podważa zaufanie do instytucji i osłabia demokrację, dlatego trzeba wspierać dziennikarstwo śledcze i bardziej przejrzyście wydawać pieniądze podatników.

Musimy sprawić, by każdy czuł się odpowiedzialnym. *Nie możemy pozwolić sobie na status biernych obserwatorów, ponieważ koszt bezczynności jest zbyt wysoki*. *Musimy walczyć i wygrać* – oznajmił jeden z uczestników.

Młodzi ludzie stwierdzili, że trzeba wyznaczyć wspólne cele dotyczące przeciwdziałania zmianie klimatu. Zaznaczyli też, że trzeba zadbać o to, by *wszyscy mogli żyć w świecie, który będzie wolny od negatywnych skutków zmiany klimatu*. Wezwali do opracowania programu nauczania opartego na wartościach, co wpłynęłoby pozytywnie na zachowanie użytkowników w internecie i złagodziło skutki dezinformacji. Ponadto opowiedzieli się za równością w zakresie praw, traktowania i możliwości i za tworzeniem inkluzywnych przestrzeni dla wszystkich. Odnosząc się do braku reprezentacji młodzieży w politycznych procesach decyzyjnych zaznaczyli, że demokracja wymaga wysłuchania wszystkich głosów.

To półtoradniowe wydarzenie zakończyło się sesją plenarną młodzieży, podczas której zaangażowani uczestnicy przedstawili swoje zalecenia przewodniczącemu EKES-u Oliverowi Röpke i unijnej koordynatorce ds. młodzieży Bilianie Sirakovej. Po głosowaniu uczestnicy uszeregowali pięć priorytetowych punktów według ich ważności.

1) Zwalczanie korupcji dzięki przejrzystości i udziałowi młodzieży.

2) Aktywne obywatelstwo: od szkolnej klasy do społeczności.

3) Zaangażowanie na rzecz równości.

4) Młodzież zasługuje na miejsce.

5) Opracowanie spójnej strategii przeciwdziałania zmianie klimatu.

Przewodniczący Oliver Röpke podkreślił, że Komitet może uwzględnić te zalecenia w swoich pracach doradczych, i zaznaczył, że równość płci jest jednym z jego priorytetów. Również Biliana Sirakova stwierdziła, że Unia Europejska będzie kierować się tymi zaleceniami w swoich pracach. (cpwb)

Upodmiotowienie przez zach?ty

Kristýna Bulvasová

W niepewnym świecie, w którym zanikają długotrwałe przekonania, a niegdyś wspólne wartości dzielą zamiast jednoczyć, młodzi ludzie muszą mieć możliwości natychmiastowego i konstruktywnego udziału, by zająć się wieloma palącymi i wciąż narastającymi problemami. Zdaniem studentki z Czech i uczestniczki imprezy YEYS, Kristýny Bulvasovej, dyskusje przeprowadzone podczas YEYS 2025 wyraźnie pokazały, że żadnego tematu nie można nazwać młodzieżowym i że młodzi ludzie są słusznie zaniepokojeni wieloma problemami: od walki z korupcją przez szerzenie równości po przeciwdziałanie zmianie klimatu.

Jako młoda przedstawicielka generacji Z wielokrotnie słyszałam słowa: „twoje pokolenie musi stawić czoła niespotykanym wcześniej trudnościom” bądź „to wasi przywódcy muszą pomóc podołać obecnym zadaniom”. Stawka jest wysoka. Równie poważne są stojące przed nami wyzwania: niespotykana wcześniej erozja demokracji, polaryzacja społeczeństw w kwestiach, które niegdyś należały do wspólnych wartości, długotrwałe przekonania i systemy chwiejące się w posadach oraz rosnąca niepewność.

Pod presją oczekiwań i wymagań znajdują się nie tylko młodzi ludzie, lecz również niedofinansowane organizacje społeczeństwa obywatelskiego, które mają zasadniczy wpływ na wartości młodzieży, oraz systemy edukacji. Kształcenie formalne powinno wyposażać młodych ludzi w umiejętności i narzędzia potrzebne do tego, by potrafili rozwiązywać problemy i być przywódcami obecnie i w przyszłości. Obawiam się, że wiele systemów edukacji jest zbyt sztywnych, by sprostać wymogom XXI wieku, a szkoły nie przekazują wiedzy na temat zmiany klimatu lub kompleksowych kwestii zdrowotnych – dotyczących zdrowia psychicznego czy też reprodukcyjnego. Brakuje im również nowoczesnych technologii i nie zapewniają odpowiedniego dostępu słabszym grupom.

Nawet kwestia tego, kto może zostać uznany za podatnego na zagrożenia, została upolityczniona lub, co gorsza, poddana instrumentalizacji. Wywiera też dodatkową presję na osoby, które są najmniej zdolne do podołania tym obciążeniom i których nie należy pozostawiać w tyle.

Nasze społeczeństwa nie są już zgodne co do definicji podatności na zagrożenia ani też sposobu jej uznawania. Przekonałam się o tym na własnej skórze, gdy prowadziłam warsztaty w szkole znajdującej się blisko granicy czesko-słowackiej, gdzie poruszyłam kwestię luki płacowej między kobietami a mężczyznami oraz innych nierówności związanych z płcią. Uczniowie i nauczyciele zareagowali całkowitym niedowierzaniem i kategorycznie odrzucili myśl, jakoby w naszym społeczeństwie istniały jakieś nierówności.

Dlatego też uważam, że potrzebujemy więcej dyskusji i budowania zdolności w kwestii istniejącej nierówności i podatności na zagrożenia, bez względu na grupę wiekową.

Wciąż nie ziściło się marzenie o równym dostępie do edukacji i możliwości dla młodzieży – w tym kobiet i dziewcząt znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, osób z niepełnosprawnościami, młodych ludzi ze środowisk migracyjnych. Musimy zacząć działać, jeśli naszym wspólnym celem jest zapewnienie młodym ludziom dobrych warunków do spełnienia ich potencjału i marzeń. Znalezienie rozwiązania nie jest łatwym zadaniem, lecz zacieśnienie więzi państw członkowskich z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego – zwłaszcza tymi zajmującymi się uczeniem się nieformalnym – może pomóc w zaradzeniu brakom po rozpoznaniu najbardziej newralgicznych obszarów. Następnie przekwalifikowanie nauczycieli i wszystkich osób pracujących z młodzieżą w zakresie budowania społeczności może stanowić ramy dla niektórych ukierunkowanych i systematycznych rozwiązań.

Społeczeństwo obywatelskie zaangażowało się w zachęcanie do aktywności obywatelskiej, lecz młodzież bierze nadal niewielki udział w podejmowaniu decyzji i rządach demokratycznych. Istnieje wyraźny rozdźwięk między aspiracjami młodych ludzi a dostępną przestrzenią i możliwościami ich realizacji. Same wybory nie przynoszą pożądanych rezultatów, ponieważ walka z kulturą polityczną i dezinformacją w niektórych krajach wciąż nastręcza trudności. Jednak braku udziału w głosowaniu nie oznacza, że ludzie nie mają opinii na dany temat lub że nie ma kwestii wartych poruszenia. Aby zdopingować młodych ludzi do aktywności obywatelskiej, należy im zapewnić nie tylko pozytywne doświadczenia w działalności demokratycznej, lecz również wymierne wyniki, bez instrumentalnego wykorzystywania młodzieży do celów wizerunkowych, bez działania czysto symbolicznego czy też selektywności. Żywię wciąż nadzieję, że państwa członkowskie UE będą w stanie stworzyć takie przestrzenie i zmienić sytuację, by młodzi ludzie nie musieli już czekać na umożliwienie im konstruktywnego udziału i współtworzenia. Nie może to jednak nastąpić za trzy, pięć czy dziesięć lat. Zmiana musi być natychmiastowa, aby zapobiec dalszemu pogłębianiu się podziałów społecznych.

Podczas YEYS 2025 miałam przyjemność uczestniczyć w sporządzeniu jednego zalecenia w sprawie zmiany klimatu. Osobiście uważam, że potrójny kryzys planetarny jest jednym z największych wyzwań dla ludzkości. Oprócz czterech innych zaleceń: walki z korupcją poprzez przejrzystość i uczestnictwo młodzieży, aktywnego obywatelstwa, równości oraz idei, że „młodzież zasługuje na swoje miejsce” – podczas YEYS zalecono również opracowanie spójnej unijnej strategii klimatycznej. To zalecenie znalazło się na liście najczęściej przyjmowanych, co świadczy o tym, że uczestnicy YEYS uznają je za jedno z najpoważniejszych wyzwań. Jest to jednak punkt widzenia grupy młodzieży, która ma już nieco mocniejszą pozycję. Nie można zatem uznać, że jest reprezentatywny dla wszystkich państw członkowskich UE. Można by oczekiwać, że to zalecenie będzie najważniejsze dla uczestników YEYS 2025, lecz podczas głosowania końcowego uplasowało się na ostatnim miejscu. Niech to posłuży za przypomnienie, że żaden temat nie może zostać określony mianem „młodzieżowego”. Młodzi ludzie słusznie niepokoją się o wszystkie bieżące kwestie, a program działań na rzecz młodzieży jest z natury szeroko zakrojony i interdyscyplinarny.

Niektórzy młodzi ludzie zdają sobie sprawę ze znaczenia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju, a inni nie mogą przykładać do tych kwestii zbyt dużej wagi, ponieważ z trudem zaspokajają swe podstawowe potrzeby. Wspomniałam już, że potrójny kryzys planetarny jest jednym z głównych wyzwań dla ludzkości. Obraz zmienia się jednak, gdy weźmiemy pod uwagę potrzebę równoczesnego zajęcia się wszystkimi głównymi problemami, by znaleźć skuteczne rozwiązania. Obecny kontekst geopolityczny oraz wyścig UE o globalną konkurencyjność odwracają uwagę i spowalniają procesy transformacji. W ostatecznym rozrachunku ani my, ani przyszłe pokolenia nie mamy planety B, na której moglibyśmy rozwiązać te

problemy. Nie możemy już sobie pozwolić na przekraczanie granic możliwości planety.

Wracając do kwestii wysokiej stawki, młodzi ludzie – w całej ich różnorodności – powinni mieć nadal możliwość cieszenia się młodością, jej wszystkimi przywilejami, trudnościami i pięknem. Jednak ostatni raport ONZ pokazuje, że w ostatnim dziesięcioleciu wśród młodych dorosłych nastąpił wyraźny spadek zadowolenia z życia i poczucia szczęścia. Nawet w obliczu tych poważnych wyzwań głęboko wierzę, że jeśli uda nam się zainspirować młodych ludzi poprzez pokazanie im wymiernych wyników ich działań, mamy szansę na rozwiązanie palących problemów i poprawienie jakości życia wszystkich ludzi.

Kristýna Bulvasová *jest członkinią europejskiej sieci młodzieży na rzecz zrównoważonego rozwoju. Była delegatką młodzieży do Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Rady Europy oraz przedstawicielką młodzieży czeskiej w ONZ. Była również rzeczniczką Czesko-Niemieckiego Forum Młodzieży i aktywnie przyczynia się do rozwoju współpracy czesko-niemieckiej. Jest działaczką młodzieżową, która skupia się na zorientowanym na przyszłość kształceniu i zrównoważonym rozwoju. Obecnie kieruje czeską NGO MOB – Młodzi Obywatele, a także kończy studia na Uniwersytecie Karola w Pradze oraz Uniwersytecie w Regensburgu. Brała czynny udział w YEYS oraz była prelegentką podczas Tygodnia Społeczeństwa Obywatelskiego EKES-u w trakcie sesji pt. „Prognozy dotyczące inkluzywnej sprawiedliwej transformacji oraz zielonego i niebieskiego wzrostu”.*

M?ODZI MO?DOWIANIE NA YEYS: WYCHOWANIE POKOLENIA, KTÓRE NIE B? DZIE SKUPIA? SI? NA OGRANICZENIACH

Młoda Mołdawianka Mădălina-Mihaela Antoci była jedną z przedstawicielek krajów kandydujących do UE na corocznej imprezie młodzieżowej EKES-u „Twoja Europa - twoje zdanie!” (YEYS) w 2025 r. Wzięła również udział w obchodach Tygodnia Społeczeństwa Obywatelskiego EKES-u. Podczas panelu inauguracyjnego wygłosiła inspirujące przemówienie „Nadal zjednoczeni w różnorodności”. Przewodnicząca mołdawskiej sieci Erasmus Student Network i członkini zarządu Krajowej Rady Młodzieży Mădălina-Mihaela Antoci powiedziała nam, co UE oznacza dla młodych Mołdawianek i Mołdawian. Opowiedziała nam również o swoim zadaniu, którym jest zachęcanie młodzieży z kraju do podejmowania nauki za granicą i przyjmowania globalnego sposobu myślenia.

1. Czy mołdawska Krajowa Rada Młodzieży angażuje młodych ludzi w dyskusje na temat integracji z UE? Jak młodzi Mołdawianie postrzegają UE?

Oczywiście! Krajowa Rada Młodzieży dba o to, by głos młodzieży został wysłuchany w procesie integracji z UE w drodze konsultacji, kampanii uświadamiających i bezpośrednich kontaktów z decydentami. Dla wielu młodych Mołdawian UE jest synonimem postępu, nowych horyzontów oraz przyszłości, w której ich talenty zostaną uznane i docenione. Jednak nadal istnieją braki w wiedzy i tu my wkraczamy – przekuwając ciekawość w aktywny udział.

Organizujemy fora, debaty i warsztaty na temat integracji z UE, polityki unijnej i praw młodzieży. Apelujemy o włączenie młodzieży w krajowe procesy decyzyjne.
Inicjujemy kampanie mające na celu informowanie i edukowanie młodych Mołdawian na temat korzyści płynących z członkostwa w UE.

2. Czy mogłabyś pokrótce przedstawić swoją działalność w Erasmus Student Network (ESN) w Mołdawii?

Jako przewodnicząca ESN w Mołdawii mam za zadanie zapoznawać młodych ludzi z możliwościami międzynarodowymi, które mogą zmienić ich życie. Nasz zespół pracuje nad szerzeniem mobilności, tworzeniem przyjaznego środowiska dla studentów biorących udział w wymianie i popularyzacją edukacji międzynarodowej. Jedną z moich głównych inicjatyw są „letnie szkoły Erasmusa", które inspirują uczennice i uczniów szkół średnich do snucia marzeń wykraczających poza granice i do przyjmowania globalnego sposobu myślenia.

3. Czy mogłabyś przytoczyć dane liczbowe na temat tego, ile mołdawskich studentek i studentów skorzystało do tej pory z programu akademickiego Erasmus+ – łącznie albo w skali roku?

Mołdawia nie gości obecnie studentów przyjeżdżających w ramach programu Erasmus+, lecz nasza młodzież robi furorę za granicą! W ramach programu Erasmus+ co roku 500–700 Mołdawianek i Mołdawian studiuje lub odbywa staże w czołowych europejskich instytucjach. Od czasu uruchomienia programu tysiące osób zdobyły międzynarodowe doświadczenie i powróciły do kraju z zacięciem do innowacji i przywództwa oraz ze świeżą perspektywą. Za pośrednictwem „letnich szkół Erasmusa" zabiegam o to, by jeszcze szersze grono młodych Mołdawian mogło korzystać z mobilności, i pokazuję im, że cały świat stoi przed nimi otworem.

4. Jaka jest wartość programów wymiany akademickiej dla młodych ludzi w takim kraju kandydującym jak Mołdawia?

Erasmus+ to nie tylko program studiów – to trampolina do przyszłości Mołdawii. Nie tylko daje młodzieży wykształcenie, lecz również uczy zdolności adaptacji, odporności i europejskiej perspektywy. W takim kraju kandydującym jak Mołdawia chodzi o wychowanie pokolenia, które nie będzie skupiać się tylko na ograniczeniach, lecz będzie wprowadzać innowacje i współpracować, a także wykaże się gotowością, by poprowadzić nasz kraj ku europejskiej przyszłości.

5. Jakie oczekiwania wiązałaś z YEYS i Tygodniem Społeczeństwa Obywatelskiego?

Spodziewałam się ożywionej dyskusji, śmiałych pomysłów i realnych zobowiązań do włączenia młodzieży w kształtowanie polityki. Te wydarzenia to nie tylko spotkania – to forum, na którym młodzi inicjatorzy zmian kwestionują status quo i dążą do silniejszej, bardziej inkluzywnej Europy. Dla Mołdawii jest to kolejny krok w kierunku wypełnienia luki między lokalnymi realiami a europejskimi ambicjami, który dowodzi, że nasza młodzież nie czeka na przyszłość, lecz ją tworzy.

Mădălina Mihaela Antoci *to 21-letnia liderka grupy młodzieżowej pasjonująca się edukacją, aktywnością obywatelską i wzmacnianiem pozycji młodzieży. Obecnie pełni funkcję przewodniczącej sieci Erasmus Student Network w Mołdawii i jest członkinią zarządu Krajowej Rady Młodzieży Mołdawii.*

Jest niestrudzoną orędowniczką programu akademickiego Erasmus+. Osiągnęła też niezwykły sukces, zachęcając młodych ludzi do odkrywania międzynarodowych możliwości oraz podkreślając wartość edukacji

w kraju. Dzięki swoim wysiłkom zainspirowała setki studentów do korzystania z mobilności akademickiej i do aktywnego udziału w życiu społeczności lokalnych.

Ukrai?ska m?odzie? jest naprawd? silna

W tegorocznej sesji „Twoja Europa – twoje zdanie!” (YEYS) wzięło udział ponad 90 uczennic i uczniów z UE, krajów kandydujących i Zjednoczonego Królestwa. Walerija Makarenko przyjechała aż z ogarniętego wojną Charkowa w Ukrainie, aby reprezentować swój kraj podczas wydarzenia. Opowiedziała nam, dlaczego udział w YEYS jest tak ważny dla młodych Ukrainek i Ukraińców. Wyraziła też nadzieję, że jej pokolenie, które podczas wojny osiągnęło odporność i jedność, poprowadzi Ukrainę ku lepszej przyszłości.

1) Dlaczego uważasz, że istotny jest udział młodzieży w takich wydarzeniach UE jak „Twoja Europa – twoje zdanie!”?

Moim zdaniem uczestnictwo w takich wydarzeniach UE jak „Twoja Europa – twoje zdanie!” ma zasadnicze znaczenie dla młodych ludzi, ponieważ jest to forum, na którym mogą wyrazić swoje zdanie, włączyć się w konstruktywne dyskusje i aktywnie kreować przyszłość Europy. Takie wydarzenia są cenną okazją do uczenia się o procesach decyzyjnych, do rozwijania umiejętności przywódczych i do nawiązywania kontaktów z rówieśnikami z różnych krajów. Dla młodych Ukrainek i Ukraińców jest to jeszcze istotniejsze, gdyż mogą opowiedzieć o swoich prawdziwych przeżyciach, wyrazić poparcie dla integracji Ukrainy z UE i doświadczyć solidarności ze strony europejskiej młodzieży.

2) W jaki sposób Twoim zdaniem wojna wpływa na młodych ludzi w Ukrainie?
Nie ulega wątpliwości, że pełnoskalowa wojna sporo zmieniła w życiu młodych Ukrainek i Ukraińców, gdyż rzutuje na ich kształcenie, zdrowie psychiczne i ogólne poczucie bezpieczeństwa. Na przykład wielu z nich musiało przyzwyczaić się do nauki online lub relokacji, często w niestabilnych warunkach. Wojna zwiększyła jednak również odporność – młodzi Ukraińcy nie tylko stali się symbolem potęgi i siły, lecz także bardziej zaangażowali się w wolontariat, aktywizm i wysiłki na rzecz odbudowy, takie jak projekty urbanistyczne. Pomimo trudności jesteśmy zdeterminowani, aby chronić naszą tożsamość i przyczyniać się do przyszłości naszego kraju.

3) Jakie nadzieje wiążesz z przyszłością młodych ludzi w Ukrainie?
Dla niemal każdego ukraińskiego nastolatka przyszłość jest skomplikowaną kwestią. Moja społeczność i ja mamy nadzieję, że wszyscy młodzi ludzie w Ukrainie będą mogli korzystać z wysokiej jakości edukacji i możliwości rozwoju zawodowego, a ich przyszłość w silnej, niezależnej Ukrainie będzie bezpieczna. Ufam również, że społeczność międzynarodowa będzie nadal wspierać odbudowę Ukrainy, aby młodzi ludzie mogli się rozwijać, a nie tylko przetrwać. Ukraińska młodzież jest naprawdę silna, więc inspirujące jest to, że coraz więcej młodych ludzi uczestniczy w różnych projektach z zakresu edukacji, nauki, odbudowy infrastruktury itd. Co najważniejsze, wierzę, że nasze pokolenie, które odznacza się odpornością i jednością, poprowadzi Ukrainę ku lepszej, bardziej opartej na innowacji i demokratycznej przyszłości.

4) Czy na koniec naszej rozmowy chcesz się jeszcze podzielić przemyśleniami o tym wydarzeniu?

To spotkanie było dla mnie prawdziwą inspiracją. Rozmawiając z innymi uczestnikami, a także słuchając i analizując ich wypowiedzi, miałam poczucie, że w młodzieży tkwi wielka siła. Dzięki samej jedności możemy pokazać, na co nas stać. Na przykład niektóre realizowane przez nas projekty naprawdę pomogły nam lepiej zrozumieć inne kraje. Dowiedziałam się wielu nowych dla mnie faktów o różnych krajach. Jestem zachwycona i dumna z udziału.

Walerija Makarenko *jest 16-letnią uczennicą z Charkowa w Ukrainie. Uczęszcza do 10. klasy liceum nr 99 w Charkowie.*

Moje do?wiadczenia z YEYS 2025 – m?odzi ludzie mog? przyczyni? si? do zmian!

Siedemnastoletni uczeń Adam Mokhtari reprezentował Irlandię podczas marcowego wydarzenia w Brukseli „Twoja Europa – twoje zdanie!”, które odbywało się pod hasłem „Oddać głos młodzieży”. Przedstawił następnie zalecenia YEYS podczas Tygodnia Społeczeństwa Obywatelskiego EKES-u, kiedy wystąpił na sesji zatytułowanej „Wytyczanie kursu dla Europy – łączenie spolaryzowanych społeczeństw poprzez uczenie się w środowisku lokalnym i edukację obywatelską”. Adam Mokhtari opisał pozytywne strony YEYS i opowiedział o swoim życiu, wyjaśniając, dlaczego pragnie Europy, w której nikt nie czuje się pominięty.

Adam Mokhtari

Witajcie! Nazywam się Adam Mokhtari i miałem szczęście reprezentować Irlandię podczas tegorocznego wydarzenia „Twoja Europa – twoje zdanie!”. Około 90 młodych osób z całej Europy spotkało się, aby dzielić się pomysłami i kreować przyszłość.

Dużą satysfakcję sprawiła mi praca w grupach, gdy omawialiśmy istotne zagadnienia i podejmowaliśmy decyzje. Bardzo podobało mi się również ćwiczenie, podczas którego na zmianę byliśmy słuchaczami, mówcami i obserwatorami i wspólnie dociekaliśmy, co Europa oznacza dla każdego z nas z osobna. Każdy z nas miał siedem minut na zabranie głosu – dzięki temu wszyscy zostali wysłuchani.

Pod koniec uzgodniliśmy **pięć głównych zaleceń**. Ich celem jest zwiększenie przejrzystości rządów, włączenie młodych ludzi, nauczanie aktywności obywatelskiej w szkołach, zapewnienie powszechnej równości, umożliwienie młodzieży realnego wpływu na politykę oraz opracowanie solidnego planu działania w dziedzinie klimatu.

Miałem zaszczyt reprezentować wszystkich uczestników YEYS podczas Tygodnia Społeczeństwa Obywatelskiego EKES-u i przedstawić nasze zalecenia decydentom. W ten sposób przekonałem się, że głos młodzieży się liczy!

Potęga edukacji

Kształcenie ma kolosalne znaczenie dla włączenia młodych ludzi w życie demokratyczne. Uczy nas krytycznego myślenia, wykrywania fałszywych informacji i podejmowania działań. Bez wsparcia mojej szkoły nie miałbym możliwości udziału. Teraz chcę zachęcić innych do aktywności.

Podczas YEYS przewodniczący EKES-u **Oliver Röpke** i koordynatorka UE ds. młodzieży **Biliana Sirakowa** wysłuchali naszych pomysłów i zachęcili nas do dalszego dążenia do zmian.

Moja historia i dlaczego włączenie ma znaczenie

Urodziłem się w Irlandii, gdzie moi rodzice przeprowadzili się pod koniec lat 90. Gdy przyjechali do tego kraju, Irlandki i Irlandczycy okazywali im sympatię i szacunek. Rodzice powiedzieli mi, że w tamtych czasach Irlandia była bardzo mało różnorodna. Pomimo tego w latach 90. moim rodzicom bardzo dobrze się powodziło.

Jestem Irlandczykiem i Europejczykiem. Mam algierskie korzenie. Czasami czuję się inny, ale przez większość czasu mam poczucie przynależności tak jak każdy inny Irlandczyk. Wiele się nauczyłem od innych kultur i myślę, że to właśnie czyni życie lepszym. Gdybyśmy wszyscy byli tacy sami, życie byłoby monotonne. Chodzi o otwartość na różnice i rozumienie innych.

Niestety niektórzy migranci i młodzi ludzie spotykają się dziś z dyskryminacją, nienawiścią i niesprawiedliwym traktowaniem, do których mogą zachęcać media społecznościowe. To się musi zmienić. Napawa mnie to smutkiem. Niektórzy imigranci w Irlandii mają teraz trudną sytuację, żyją na ulicy i są postrzegani jako problem. Nie jest łatwo i to bardzo przykre.

Miałem szczęście uczęszczać do szkół, w których nikt nie czuł się pominięty, lecz nie wszyscy młodzi ludzie mają takie doświadczenie. Musimy zatroszczyć się o to, by cała młodzież czuła akceptację i przynależność i by tym samym nie była wykluczona czy wyobcowana ze społeczeństwa.

Budowanie lepszej przyszłości

Aby Irlandia i Unia Europejska stały się bardziej inkluzywne, potrzebujemy lepszej edukacji na temat różnych kultur i tego, co UE dla nas robi. Będzie to sprzyjać zrozumieniu i włączeniu społecznemu.

Potrzebne są wspólne wydarzenia, by umożliwić ludziom spotkania i pozytywne interakcje. Więcej młodych ludzi musi brać udział w podejmowaniu decyzji na szczeblu lokalnym, nawet w klubach młodzieżowych i sportowych, w szkołach czy też na szczeblu UE. Dzięki temu poczują się zaangażowani w sprawy, które są dla nich ważne. Pokażcie młodym ludziom, jak się włączyć w działanie.

Potrzebujemy wsparcia ze strony UE, aby włączenie społeczne stało się priorytetem. Cieszę się, że włączenie społeczne jest dla EKES-u kwestią pierwszorzędnej wagi.

Czego pragnę dla Europy

Wielu młodych ludzi nie ma świadomości tego, co UE dla nich robi. UE powinna dołożyć większych starań, aby pomóc nam zaangażować się w politykę i głosowanie.

Pragnę zjednoczonej, sprawiedliwej i gościnnej Europy, w której nikt nie będzie się czuł pominięty niezależnie od pochodzenia.

YEYS przekonało mnie, że młodzi ludzie mogą przyczynić się do zmiany. Nawet jeśli nasze pomysły nie spotykają się z natychmiastową aprobatą, to są przynajmniej wysłuchiwane. Jako młody Irlandczyk o algierskich korzeniach mam poczucie, że moje stanowisko się liczy, i pragnę, by inni też mieli tę szansę.

Edukacja może pomagać w jednoczeniu ludzi i walce z dyskryminacją, a także umożliwiać młodzieży zabieranie głosu. Wrócę do domu z głową pełną pomysłów i będę zachęcać innych do uczestnictwa. Przyszłość jest w naszych rękach! To nasza Europa i mamy prawo głosu!

Adam Mokhtari *jest 17-letnim uczniem z Irlandii. Uczęszcza do szkoły średniej Bremore Educate Together w Balbriggan w okolicy Dublina. Pasjonuje się UE i zależy mu na tym, by społeczeństwa stały się bardziej inkluzywne i odnosiły sukcesy. Wziął udział w inicjatywie YEYS 2025, a następnie reprezentował ją podczas tegorocznego Tygodnia Społeczeństwa Obywatelskiego.*

Wydarzenia takie jak YEYS pokazuj? Ukrainkom i Ukrai?com, ?e Europa o nich nie zapomnia?a

W obliczu codziennych bombardowań, gdy głównym celem jest utrzymanie się przy życiu, młodzi Ukraińcy nie mogą sobie pozwolić na myślenie o odległej przyszłości, mówi 18-letnia Jewhenija Senyk, uczestniczka wydarzenia YEYS („Twoja Europa – twoje zdanie”) 2025 i aktywistka młodzieżowa z Ukrainy. Opowiada o tym, jak wojna wpłynęła na organizacje młodzieżowe w jej kraju i dlaczego ważne jest, aby zabierały one głos na forum europejskim.

Jak Twoim zdaniem wojna w Ukrainie wpłynęła na Twoją organizację w ciągu ostatnich trzech lat i jak zmieniły się Wasze działania?

Celem założonej w 2013 r. Platformy SD jest ochrona wartości takich jak wolność, solidarność, równość i sprawiedliwość, ponieważ wierzymy, że są to najważniejsze wartości dla postępowej przyszłości w Ukrainie. Mamy również wiele oddziałów zagranicznych, aby za granicą utrzymać zaangażowanie ukraińskiej młodzieży, która została zmuszona do opuszczenia swoich domów.

Po pierwsze, wojna odbija się na pracy oddziałów regionalnych, ponieważ mamy wiele takich oddziałów, na przykład w Odessie i Zaporożu. Znajdują się bardzo blisko linii frontu, a ich mieszkańcy codziennie doświadczają ostrzału artyleryjskiego. Trudno im myśleć o organizowaniu wydarzeń, gdy ich głównym celem jest po prostu utrzymanie się przy życiu. Codzienne ostrzały artyleryjskie dotykają młodzież w całym kraju. Nie można sobie pozwolić na myślenie o odległej przyszłości, bo nie wiadomo, co wydarzy się jutro, a nawet co stanie się za dwie godziny.

Ponadto z powodu wojny sytuacja finansowa w Ukrainie jest niestabilna, co skutkuje brakiem zatrudnienia dla młodych ludzi. Młodzi ludzie muszą znaleźć pracę, jednocześnie próbując studiować i angażować się w

organizacje młodzieżowe, a jest to trudna do osiągnięcia równowaga.

Po pełnoskalowej inwazji wielu młodych ludzi zaczęło walczyć z rosyjską agresją z bronią w ręku, zamiast udzielać się w radach czy organizacjach młodzieżowych. W rezultacie młodzi ludzie nie mają doświadczenia politycznego. W przyszłości trudno będzie zapewnić, by wszyscy mogli właściwie uczestniczyć w życiu politycznym.

W Platformie SD oferujemy bezpłatną, nieformalną edukację polityczną, aby młodzi ludzie wiedzieli, w jaki sposób mogą wpływać na politykę na szczeblu regionalnym i krajowym.

Dlaczego uważasz, że ważne jest, aby organizacje młodzieżowe lub ich przedstawiciele uczestniczyli w wydarzeniach takich jak YEYS?

Po pierwsze, te międzynarodowe wydarzenia pokazują Ukraińcom, że Europa o nas nie zapomniała. Ważne jest dla nas, aby tu być, zabierać głos, pytać innych o ich doświadczenia i wracać do kraju z nowymi pomysłami.

Pokazuje to również, że jesteśmy w stanie i jesteśmy zaangażowani w to, by stać się częścią Unii Europejskiej, ponieważ jeśli tu jesteśmy, europejska młodzież może nas słuchać, a my możemy słuchać jej. Jest to jak partnerstwo między nami wszystkimi.

Czego Twoim zdaniem młodzi ludzie potrzebują jako wsparcia, jako pomocy, aby zachęcić ich do pozostania zaangażowanymi w pracę z młodzieżą i aktywizm młodzieżowy?

Uważam, że bardzo istotne jest, aby Unia Europejska konsultowała się z ukraińską młodzieżą. Myślę, że jeśli Unia Europejska nadal będzie zapewniać nam możliwości zabierania głosu w kształtowaniu polityki UE, dojdziemy do wspólnych wniosków, które będą korzystne dla obu stron, ponieważ jesteśmy częścią Europy, więc muszą to być wspólne wnioski we wszystkich obszarach polityki. Ponadto, jeśli Unia Europejska będzie nadal udzielać wsparcia finansowego młodym ludziom z Ukrainy, aby mogli uczestniczyć w wydarzeniach takich jak to, zachęci ich to do dalszego angażowania się w politykę, ponieważ obciążenie finansowe nie będzie stanowić tak dużej przeszkody w uczestnictwie.

Jewhenija Senyk *jest działaczką młodzieżową Platformy SD, organizacji członkowskiej Narodowej Rady Młodzieży Ukrainy. Studiuje stosunki międzynarodowe na Politechnice Lwowskiej.*

Anga?owanie m?odzie?y to co? wi?cej ni? zadanie do odhaczenia

Nigdy wcześniej nie mieliśmy tak wykształconego pokolenia z tak dużym potencjałem, a jednocześnie pod tak dużą presją i w obliczu tak wielu wątpliwości co do tego, co nas czeka **– mówi Bruno António, ekspert ds. młodzieży i główny prelegent na spotkaniu „Twoja Europa – twoje zdanie 2025". W rozmowie z EKES Info mówił o tym, jak wzmocnić głos młodych ludzi i dlaczego w czasach, gdy w Europie rośnie dyskryminacja i ksenofobia, ważne jest, aby przyszłe programy UE dla młodzieży nadal uczyły o znaczeniu**

demokracji.

1. Czy młodzi ludzie są dziś bierni czy aktywni w życiu politycznym i społecznym? W jaki sposób mogą być bardziej angażowani w kształtowanie polityki?

Różne badania pokazują, że młodzi ludzie nie są obojętni i aktywnie się udzielają. Jeśli zdefiniujemy zaangażowanie polityczne jako świadomość najważniejszych kwestii społecznych, oczywiste jest, że młodzi ludzie podejmują działania, by doprowadzić do zmian. Szczególnie interesujące jest to, w jaki sposób się angażują. Tradycyjne formy uczestnictwa obejmują głosowanie, wolontariat w organizacjach pozarządowych lub przynależność do młodzieżówek partii politycznych. Obecnie wydają się one mniej popularne wśród młodych ludzi, którzy wolą wpływać na kształtowanie polityki publicznej poprzez podpisywanie petycji, udział w protestach i inne innowacyjne sposoby. W DYPALL Network badamy te narzędzia zaangażowania, które obejmują fachowe doradztwo, udział w lokalnych radach młodzieżowych i inne lokalne mechanizmy dialogu z młodzieżą. Widzimy duże zainteresowanie młodzieży uczestnictwem, ale większość mechanizmów głównego nurtu nie jest dla niej przyjazna ani naprawdę znacząca.

2. Wyniki ostatnich wyborów europejskich i sondaże krajowe pokazują, że wielu młodych ludzi głosowało na partie prawicowe. Dlaczego Pana zdaniem tak się dzieje i czy postrzega Pan to jako niepokojący trend, który może zagrozić europejskim wartościom, takim jak równość i integracja?

Wzrost liczby młodych ludzi głosujących na prawicę jest niepokojącym trendem. Wydaje się, że wynika to z niezadowolenia z głównego nurtu polityki, głębokiej nieufności do instytucji politycznych, pragnienia silnej tożsamości narodowej oraz obaw o bezpieczeństwo ekonomiczne i społeczne. Musimy zrozumieć podstawowe przyczyny tych niepokojących tendencji wyborczych. Obecne pokolenie dorastało w czasach ciągłych kryzysów i niepewności co do swojej przyszłości. Nigdy wcześniej nie mieliśmy tak wykształconego pokolenia z tak dużym potencjałem, a jednocześnie pod tak dużą presją i w obliczu tak wielu wątpliwości co do tego, co niesie przyszłość. Algorytmy mediów społecznościowych wzmacniają polaryzujące treści i kształtują perspektywy.

Wszystko to powoduje niepewność co do przyszłości. Z jednej strony głosowanie na partie populistyczne może być formą protestu i wyrazem ogólnego niezadowolenia. Ale z drugiej strony może to również odzwierciedlać pragnienie silnej władzy, która daje poczucie bezpieczeństwa. Historia pokazała jednak, że gdy takie populistyczne partie prawicowe zdobywają władzę, młodzi ludzie często tracą nadzieję i czują się zdradzeni. Gdy zdają sobie sprawę, że prawa, swobody i inne ważne dla nich wartości są odbierane lub kwestionowane, bywa, że jest już za późno.

Tendencja ta już zagraża naszym europejskim wartościom, widzimy to nie tylko w dyskursie politycznym, ale także w codziennym życiu ludzi w naszych społecznościach, gdzie akty ksenofobii lub dyskryminacji wobec tych, którzy są inni, stają się normalnością. Dlatego ważne jest, aby przyszłe unijne programy na rzecz młodzieży nadal wspierały młodych ludzi w zrozumieniu znaczenia demokracji, uczeniu się o niej i jej doświadczaniu, a jednocześnie by pomagały im w rozwijaniu umiejętności niezbędnych do budowania odporności na zagrożenia stwarzane przez ruchy antydemokratyczne.

3. W jakim stopniu młodzi Europejczycy są świadomi tego, co UE dla nich robi? Jak można ich zachęcić do większego zainteresowania UE? Jak ocenia Pan działania komunikacyjne UE?

Możemy śmiało powiedzieć, że świadomość młodych ludzi na temat tego, co UE dla nich robi, jest zdecydowanie wyższa niż w starszych pokoleniach. Programy dla młodzieży, takie jak Erasmus+, Europejski Korpus Solidarności i DiscoverEU, przyczyniają się do budowania poczucia przynależności i tożsamości europejskiej. Powinny one być wzmacniane i udostępniane wszystkim młodym ludziom w Europie.

Ale czy naprawdę zdają sobie sprawę z tego, co Europa dla nich robi? Naszym zdaniem nie. Wpływ UE na społeczeństwo – zwłaszcza na młodzież – musi być jeszcze lepiej eksponowany i lepiej rozumiany. Decyzje podejmowane przez instytucje UE mają ogromny wpływ. Powinno to skłonić młodych ludzi do większego zainteresowania sprawami europejskimi. W jaki sposób? Przychodzą mi do głowy dwa pomysły: instytucje UE muszą im uświadomić, że decyzje podejmowane na szczeblu unijnym mają bezpośredni wpływ na ich życie. Powinny również rozszerzyć programy, które dadzą młodym ludziom więcej możliwości poznawania, doświadczania i odkrywania UE. Może to zwiększyć poczucie przynależności, empatii, więzi i przyjaźni między Europejczykami.

Pomimo ogromnych wysiłków podejmowanych przez różne instytucje UE w celu dotarcia do obywateli oraz pomimo znacznych ulepszeń w różnych kampaniach i narzędziach nie możemy powiedzieć, że są one wystarczające. W praktyce są często dalekie od rzeczywistości młodych ludzi.

Chociaż UE poczyniła postępy w zakresie obecności w mediach społecznościowych i kampanii skierowanych do młodzieży, jej przekaz nadal nie jest zrozumiały, zwłaszcza dla różnorodnych grup młodzieży w naszych społeczeństwach. Działania komunikacyjne UE wymagają dalszego rozwoju i ustrukturyzowania poprzez włączenie nowych metod komunikowania, takich jak zatrudnianie młodzieżowych organizacji pozarządowych jako ambasadorów młodzieży, rozwijanie zdecentralizowanych platform informacyjnych i organizowanie kampanii narracyjnych, które łączą polityki UE z konkretnymi codziennymi doświadczeniami. W tym kontekście niezbędne jest eksperymentowanie z nowymi metodami komunikacji i bezpośrednie zaangażowanie młodych ludzi w tworzenie i prowadzenie kampanii oraz innych działań komunikacyjnych.

2. Jak możemy wzmocnić głos młodych ludzi?

Traktując go poważnie i uznając jego wartość. Instytucje mają siłę i zdolność do wzmacniania głosu młodych ludzi, ale czasami brakuje im gotowości do zapewnienia przestrzeni, wsparcia, możliwości i narzędzi, aby zaangażować młodzież w znaczący sposób. Uczestnictwo młodzieży nie powinno być traktowane jako punkt do odhaczenia na liście kontrolnej: zapraszanie młodych ludzi na wydarzenia publiczne, robienie zdjęć do mediów społecznościowych, a jednocześnie pomijanie ich wkładu. Musi ono mieć istotny wpływ, co oznacza, że młodzi ludzie muszą widzieć skutki swojego zaangażowania i zmiany, które z niego wynikają.

Wzmocnienie młodych głosów wymaga wsparcia instytucjonalnego, takiego jak reprezentacja młodzieży w organach decyzyjnych. Wymaga również budowania zaufania, na co potrzeba czasu, wysokiej jakości przestrzeni i procesów współpracy. Aby tak się stało, trzeba przydzielić odpowiednie środki finansowe, a instytucje potrzebują zdolności do lepszej pracy i do angażowania młodych ludzi w podejmowanie decyzji. Wymaga to inwestycji, prawdziwego zaangażowania i czasu.

Bruno António *jest dyrektorem wykonawczym DYPALL Network, europejskiej platformy organizacji społeczeństwa obywatelskiego, władz lokalnych i instytucji badawczych propagującej udział młodzieży w podejmowaniu decyzji na poziomie lokalnym. Przez ostatnich 12 lat pracował jako ekspert ds. młodzieży i zewnętrzny konsultant dla kilku instytucji, takich jak Komisja Europejska i Rada Europy. Wcześniej pełnił funkcję sekretarza generalnego Youth for Exchange and Understanding, a także dyrektora wykonawczego w ECOS – Cooperativa de Educação, Cooperação e Desenvolvimento. Ukończył studia w dziedzinie edukacji społecznej na Uniwersytecie Algarve w Faro w Portugalii.*

Zespó? redakcyjny

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Laura Lui (ll)

Wspó?autorzy tego wydania

Christian Weger (cw)
Daniela Vincenti (dv)
Dimitra Panagiotou (dm)
Erika Paulinova (ep)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Laura Lui (ll)
Leonard Mallett (lm)
Marina Aiudi (ma)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanas (mg)
Margarida Reis (mr)
Millie Tsoumani (mt)
Pablo Ribera Paya (prp)
Samantha Falciatori (sf)
Parminder Shah (sp)
Thomas Kersten (tk)

Koordynacja

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Adres

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EESC info is published nine times a year during EESC plenary sessions. EESC info is available in 24 languages
EESC info is not an official record of the EESC’s proceedings; for this, please refer to the Official Journal of the European Union or to the Committee’s other publications.
Reproduction permitted if EESC info is mentioned as the source and a link is sent to the editor.

03/2025